

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2014 сыл
Муус устар
16 күнэ
Сэрэдэ
№ 53-54 (10110)

1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улуухун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

БЭҔЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын мунһабыттан бэлиэтэһиннэр

Социальной страхование сулуспаата биллэрбитинэн улууска 444 страхователь баар, онтон 41-рэ ИП-лар. Отчуоту туттары бырыһыана 52-гэ тэҥнээр, оттон болдох номно түмүктэнэн ээр. Улахан иэстэ-эхтэринэн «Тунал» ХЭО – 112 тыһ. солк., «Эт-Ас» ХЭО – 95 тыһ. солк. буолаллар, манна оҕолорун көрөн олорор ийэлэргэ пособиелара төлөмөттөр. «Намавтодор» МУП моҕкуруукка баран тас салайыыга сылдыарын быһыытынан иһин боппуруоһа быһаарыллыбакка турар.

Улуустаагы рег. палата салайааччыта Н.Н. Куличкин 4 улууху көрөлөрүн, онно 9 гос. регистратор үлэлирин иһитиннэрдэ. Ааспыт сыл устата 17600-тэн тахса регистрационнай дыйылары онорбуттар. Маны таһынан сири туһаныны кэтээн көрүүлэргэ 428 бэрэбиэркэ ытан 181 сокуону кэһини булбуттар. Бу сир учаастагын көҕүлө суох ылы уонна туһаны буолааллар, аны олорор дьэбэ бэриллибит учаастакка маҕаһын тутан үлэлэтэллэр. Сүрүн кыһалбалара үлэлиир хосторо кырабаастар, архыыптар бап-пат туруктаах.

Улуус баһылыгын тутууга солбуйааччы С.С. Матвеев иһитиннэрбитинэн стадион уонна КСК графика кирибиттэр, Хамафаттаа спортсааланы тутуу «Сахабазалт» садалаабыт, педколледж спортсаалатыгар «Илин Аартык» ХЭО үлэлээр. Ууну ыраастыыр пуунга үлэ садаланна, ыам ыйын 15 күнүгэр бэрэбиэркэ хачайдаһын ытыллыаҕа. Оттон скважина чааһыгар оборудованиетын сыаната олус ырахан, онон сөбүгэр сыаналаагы көрдүүлэр. Атын 2-3 дьобус объектарга контракт сыһаа оҕоһулан көнөрүү үлэтэ барар. Улуус кыраһыысатыгар «Павлов Ильян» ИП саҕа бэлиэни туруоруохтаах. Ипподрому онорууга 2 мөл. солк. көрүллүбүт, ону харчыны кэтэспэккэ эрдэ саҕалыырга соудахтаанна.

Муус устар 17 күнүгэр «Триумф» СК-га билиэттэр атыыга хамафатык барыттар, эбии 500 билиэт бэчээттэммит. Манна «Айантранс» автобустарынан дьону тийэни уонна аҕалыны тэрийиэхтэрэ.

Нам селотугар уулуссалары асфаллааһынна конкурсу кыйыбыт «Чараг» ХЭО үлэни толору кээмэйинэн кыйабатынан туоратыллыбыт, саҕа бэдэрэтчиг биллиэхтээх. «Туймаада-лизинг» нөҥүө 3 спецтехника кэлиэхтээх. Улуус киинигэр хаһаайыннаах 800-кэ ыт баара биллэр, босхо барыт ыт бэйдэ сылдыарга тэҥнэнэн суох оҕоһулуохтаах.

Оонньуулары өйүүр фонда дааннайынан 2538 тыһ. солк. кирибит, 19 дьаһалтатан 8-һа эр үп киллэрдэ, улахан тэрилтэлэр хамнаабакка ололорлор. Аны туран кыра хамнастаах детсадтар ким хайа иннинэ үп киллэрдилэр, оттон боччум хамнастаахтар тыһа-уһа суох ололорлор.

Бэлиэтэнэ В. КАСЬЯНОВ

Бэйэни салайыныы – инники дьылҕабыт

Муус устар 7 күнүгэр Васильев А.И. председателлээх «Ытык сүбэ» общественной түмсүү чилиэттэрэ Нам улуухун тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнигын солбуйааччы П.П. Окоёмовы, улуус депутаттарын сэбиэтин председатели И.Р. Попов уонна Нам улуухун баһылыгын тутууга солбуйааччы С.С. Матвеевы кытта көрүстүлөр. Манна Нам улуухугар тыа хаһаайыстыбатын сайыннары уонна буолаары турар VI-с спортивной оонньуулар тула кэпсэтии буолла.

Окоёмов П.П. билинги тыа хаһаайыстыбатын туругун, хайдах үлэли-хамсы сылдыалларын туһунан сырдатта. «Билигин эдэр ыччат тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктаннаҕына эр сүөһүбүт, сылгыбыт ахсаана элбээн, көбүрүө суоҕа этэ. Эдэр дьон дьарыктанары баараллар. Ол эрэн, турар бэйэлэрэ уонна бадалара эр буолар. Ынах, сылгы атыылаһаары бааннарга баран кредит ылаары гыналлар даҕаны биэрбэттэр.

Тоҕо диэтэххэ, кинилэр уставной капиталара да, залог уурар баайдара да суох. Эдэр ыччат тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктанарыгар саҕа сокуон кириэр ээр. Ол сокуонга сүөһү, сылгы иитиин баһар кийи судургутук кредит ыларын курдук гына онороллоро буоллар. Аны туран, кредит ылын да, кэлэр ыйтан төлөпүтүнэн бараллар. Кийи сүөһү атыыласта да, кэлэр ыйтан барыстанан барбат. Ол иһин тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктанар кийиэхэ, атаҕар турбутун кэннэ 3 дуу, 5 дуу сыл буолан баран төлүүрүн курдук усулуобуйа онороллоро буоллар эдэр дьон дьарыктанна этэ», - диэн бэйэтин санаатын эттэ. Ол кэннэ оттуур сир туһунан санааларын үлэстиигэ аллара баар сирдэри халаан уутун

СЭРГЭХ КЭПСЭТИИ

кэнниттэн оттуур сири бүтүннү кумаһынан тибэр, от хап-хара буор буолар, хаачыстыбатын сүтэрэрэ ахтылына. Аны ынаҕа-сүөһүтэ суох ололор дьон оттуур сирдээх ололорлор. Ону хайдах эр көрөн сүөһүлээх, сылгылаах дьонго көрөн, тыран биэрэллэригэр туруоруустулар. Билигин көмө кыратыттан, өйбүл ситэ тийибэттэн, ханна да «батаран» эргинэн таһаарар кыахта суоҕуттан оҕуруотунан, бурдугу ыһыынан дьарыктанар дьон суоҕун кэриэтэ диэн бэлиэтэтиллэр.

Онтон улуус депутаттарын сэбиэтин председатели И.Р. Попов VI-с спортивной оонньууларга бэлэмниги үлэтэ хайдах баран иһин кэпсэттэ. Оонньууларга сүүмэрдир күрэхтэһиилэр буола туралларын, төһө үп-харчы көрүллүбүтүн, фондаҕа кирибит харчы туохха туттуларын, Саха республикатын спорка министрэ М.Д. Гуляев 20 мөл. спортивной инвентарь би-

эрэрин, туттулуохтаах тэриллэр, араас оборудованиелар сакаастанан кэлэн иһэллэрин о.да. салаалары иһитиннэрдэ.

Улуус баһылыгын тутууга солбуйааччы С.С. Матвеев тэрилтэлэри, стадион таһыгар баар икки этээстээх дьиэлэри тупсары үлэтэ барыахтааһын, саҕаланан эрэрин, суоллар асфалланыахтаахтарын, эргэ бырабыллыбыт тутуулары көтүрөр үлэ барыахтааһын эттэ. Саҕа тутууларбыт, «Дружба» болуоссат, спортивной площадкалар хайдах буолуохтаахтарын мустубут дьонго көрдөрө-көрдөрө кэпсэбитэ дьон сүргэтин көтөхтө. Суолбут кырабаас буолан оонньуулар кэмнэригэр биер улахан проблеманан тыһыынчанан массына кэлэрэ буолар. Онон кизен-куон автостоянкалар оҕоһуллаллара, үлэ хаамыытын хаһыатынан эр буолбакка, олохтоох телевидениенэн эмиз иһитиннэрэр наадатын бэлиэтэтиллэр.

С. АРГУНОВ

«ЭРЭЛБИТ - ЭҢИЭХЭ ЭРЭ!»

(Улуус баһылыгар уонна депутаттарыгар Аһаҕас сурук)

Нам селотун хоту өттүгэр турар 6-с №-дээх «Кыталык» оҕо саадын төрөспүттэрэ эһиэхэ эрэнэн туран улахан көрдөһүүлээх тийиҥи билит.

Бийиги детсадпыт 1988 сыллаахтан 25 сыл үлэлээн кэллэ. Бу тухары элбэх кырачааннар манна иитиллэн, үөрэнэн табыстылар. Детсад коллектива олус эйэлээхтик, айымныылаахтык үлэлиир. Россиятаагы, республикатаагы, улуустаагы ситиһиллэрдээх. Маннык түмсүүлээхтик, үрдүк таһынаахтык үлэли турар детсадпыт, Нам улуухун тутууга комиссията быһаарытынан, сабыллар буолла.

Наммыт селотун хоту өттүгэр элбэх учаастак баар: Север 1, Север 2, Көчү, Западнай, Молодежная кыбаарталлар. Бу учаастактар олохтоохторо оҕолорбутун, сиэннэрибитин «Кыталык» оҕо саадыгар сырытыннарабыт. Биир эрэ детсад барыларын

кыйан хааччыйбат, онно эбии сабыллар түгэнигэр, элбэх төрөспүт үлэтэ-хамнаһа хааччактанарыгар тийиэр. Билинги туругунан бу детсадка 67 оҕо сылдыар, ону тыһынан 100-кэ оҕо уочаракка турар. Ол курдук, бу диэки бөһүөлөк улаатар, элбэх эдэр ыал олохсуйда, инникитин да эбиллэ туруо. Онон кыра оҕо ахсаана өрүүтүн элбэх буолара саарбаҕа суох.

Бийиги, төрөспүттэр, бары көрдөһөбүт: детсад реконструкцияланарыгар эбэтэр бу хоту диэки саҕа улахан детсад тутууларыгар. Маннык тыһын боппуруоһу суһаллык көрөн быһааран, сөптөөх дьаһалы ылыахтара диэн бийиги бүк эрэллээхпит.

Нам селотун 6-с №-дээх «Кыталык» оҕо саадын төрөспүттэрэ (50 төрөспүт илии баттаата)

Билгэлээһин

Былырыын хаар халыҥа 30-ча сантиметр этэ. Быйыл 46 см орто буолуо. Муус устар 12 күнүгэр былырыын +8, +9 кыраады ириэрбитэ, быйыл эмиэ бу күнүгэ +8, +9 ириэрдэ. Быйыл -6-7 кыраадыһынан намыһах, арыый сылаас курдук. Былырыын муус устар 16 күнүгэр кийэ 7 ч. буурҕа түспүтэ, этин лүһүгүрэн, чаҕылданнаах, хардаах ардах гүһэн ылбыта. Дьон соһуйан, дьэ, дыкти диэннэр төлөпүөннээбиттэрэ, «Эңсиэли» хаһыакка суруйбутум.

Дьэ, быйыл хайыыра? Халыҥ хаарбыт чарааһаата. Былырыынны курдук муус устар 30-гар хаар ууллан, 1 Маайга сир барыта хараара буолуо. Халыҥ хаартан уу

ДЬЫЛ НЭДИЭЛЭ КУРДУК ЭРДЭЛЭЭН ИҤЭР

кэлбэтэҕинэ, алаас, үрэх толонуоро ыам ыйыгар курааннаан ойуурга баһаар куттала үөскүүн сөп. Кулун тутарга биир күн буурҕа түспүтэ, онон мантан саас тыалларын сиғи көтүтөр былааннаах. Дьининэн, ыам ыйа ардахтаах буолара наада. Ааспыт ахсынны хаардаах, сылаас ый аасыта, онон бэс ыйа саатар ортотуттан ардыра буоллар. Ыам ыйын 6 күнүгэр «Дьөгүөрэйэ» диэн чыккымай таһарата, ол кэмгэ үрэхтэр күргүөмнээн сүүрдэр кэмнэрин дьыл бириэмэтигэр сөпкө кэллэ дииллэрэ. Дьыл нэдиэлэ курдук эрдэлиир туруктаах. Онтон эбэбит халаанын ууга харыыт-

тан, ону кэтээн олонор хайдах дьаһаналларыттан тутулуктаах. Харыа диэбит сирдэрин эрдэттэн тоҕо тэптэрэн, оччоҕо быһыһабыт. Хайа эрэ үөһэни тойон көнүллүүрүн кэтэспэккэ, дьаһалы эрдэ дьаһайтарар гына кэпсэтиэххэ. Сыл аайы алдырай хай буолар, ону «быйыл хайдах буолар?» диэн кэтэһэ ололорбот гына. Улуу эбэни ыраастаабакка, кэнэспэккэ олонор, үтүөнү күүппэккин. Өйдөнөр кэм кэллэ. Сыл аайы «дьаһаллаах тойону» кэтэһэн иэдэйэбит.

Мин билгэлээһиним итиник. «Быйыл уу хайдах аһар?» - диэн өрүү ыйытааччылар. Сорох өрүскэ балыктыыр дьон муус

VI-с спортивной оонньууларга
дизери
84
күн хаалла

Буттүүммүт дьыалата

КЫЛААПТЫН КИЛЛЭРИЭХХЭ

Муус устар 14 күнүнэҕи туругунан фонда сечугар 2 мөл. 538 тыһ. солк. кирирдэ.

Күндү олохтоохтор, үлэ-һиттэр, предпринимателлэр, биэнсийэлээхтэр, тэрилтэ салайааччылары, Оонньуулар буолаалара бэрт кылгас кэм хаалла. Бириэмэ сүрдээх ыгым, онон наһаа наҕыһыбыкка, сып-сап дьаһанан, көмөнү көмө курдук уһаппакка-кэнэспэккэ ытан иһэргитигэр көрдөһөбүт. «Үтүө үтүөнэн төннөр» диэн өс хоһооно эгэрини, эһиги кылаакты олоххутугар, үлэтигэр-хамнаскытыгар икки төгүл эргиллиэ.

Муус устар 17 күнүгэр Дьоккуускайга «Триумф» спортивной дьыбарыаска улахан марафон ытыллыаҕа. Манна бары тэрилтэлэр, общественной түмсүүлэр, актыыбынай кыттыыны ыларгытыгар ыгырабыт.

Фонда салалтата
Тел. 42551

Получатель: Некоммерческая организация «Фонд поддержки проведения VI спортивных игр народов РС (Я) в Намском улусе» ИНН 1417999570 КПП 141701001 Банк получателя Якутский РФ ОАО «Россельхозбанк» г. Якутск БИК 049805771 к/с 30101810600000000771 р/с 40703810060020000073 Назначение платежа: добровольное пожертвование

чараас дииллэр. Даркылаах-Жатай, Даркылаах-Аллараа Бэстээбинэн сэтини ый орто-тугар диэри ледокол мууһу хайытан, муус халыҥыыр. Ити ледокол кэлиэбиттэн халыҥ муус буомбаҕа да бэринэ охсубат. Наһаа халыҥыыр. Ол иһин бөҕө харыы үөскүүр. Ледокол мууһу халыҥатарын туһунан хаста да суруйдум. Онон хатылааммым. Тохсунньу, олунньу ыйдарга 40-ча күн тымныһан, быйыл дьылэр тымныһылар. Ону бары билэ-бит. Халаан ууга кутталлаах, сэрэнэр наада. «Эбэбит» халаанын этэннэ аһардыт!

Константин ЕРЕМЕЕВ,
Кыһыл-Сыыр

Тас сибээстэһини

Муус устар 6 күнүгэр СР президенэ Егор Борисов салайааччылаах Саха республикатын делегацията Холбоһуктаах Арабскай Эмираттарга (ХАЭ) сырытытын бастакы күнүгэр Шарджа Эмиратын Эргин-промышленнай палататыгар республика инвестиционнай кыабын билиһиннэрдэ. Шарджака Егор Борисовы уонна кини коллегаларын Эмират Эргин-промышленнай палататын бэрэссэдээтэлэ Ахмад Мухаммед Аль Мидфа, ону сэргэ ХАЭ территориальной тэриллиитин дьыалабай эргимтэлэрин бэрэстэбииттэллэрэ эвэрдэли кэрүстүлэр.

ЕГОР БОРИСОВ: «САХА СИРИН БААЙА АРАБСКАЙ ЭМИРАТТАРГА КУРДУК САЙДАР КЫАҒЫ БИЭРИЭБЭ»

Шарджа Эргин-промышленнай палататын састаабыгар 50 тыһыынча кэрингэ тэрилтэ киирэр, манна 20-чэ промышленнай зона тэриллибит, химическай салаа дьоһус уонна орто тэрилтэлэрэ элбэх, көнүл экономикай үлэ зоната олохтоммут, икки муора порда үлэлиир, туризм уонна сынньалан эйгэтэ сайдыбыт.

Бастаан утаа ыалдьыттарга Шарджа Эмират экономикай кыабын тохтоло суох үлэлиир экспозицияларын көрдөрүлэр. «Айархаан» этно-бөлөх Саха сириг ураты культуратын билиһиннэрдэ. Ахмад Мухаммед Аль Мидфа көрсүһүүнү арийарыгар Шарджа ХАЭ ырыынагар киирэр аан буолар диэтэ. Бу эмират Эргин-промышленнай палатата бизнес-түмсүү уонна правительство икки ардыларыгар ситимниир сүһүбүнэн буолар, компаниялары учуокка туруорар өнөнү, иһитиннэрэр үлэни толорор, ХАЭ компанияларын тас дойдулар партнердарын кытта дьыалабай сибээһи олохтурга көмөлөһөр.

«Шарджа – бу хардарыта барыстаах усуллубуйа тас дойду бизнесигэр аһаҕас буолуу политикатын холобура. Биһиги бары эйгэбэ Саха сириг кытта бииргэ үлэлэһэргэ уонна сибээһи бөһөгөтөргө бэлэммит. Эһиги доһордуу республикаҕыт Холбоһуктаах Арабскай Эмираттарга бэйэтин кыабын олоххо киллэриэн сөп, маныаха биһиги улахан опыһытын туһанан туран», – диэтэ тойон Аль Мидфа. Саха сирэ тыйыс айылҕатынан эрэ буолбакка, ураты баай сириг уотунан эмиэ биллэр, ол иһин тас дойдулар инвестордарыгар улахан кэскиллээх, диэн эбэн эттэ. «Саха сирэ Росийскай Федерация национальнай дохуотугар, ордук хостуур салааларга киллэрэр

САССР тэриллибитэ 100 сылын көрсө

ЕГОР БОРИСОВ: «ДОЙДУ БАҢЫЛЫГА КӨБҮЛЭЭҢИМИТИН ЫЛЫННА, ӨЙӨӨТӨ»

Бу сыл муус устар 7 күнүгэр республикабыт олоһор бэлиэ түгэн тосхойдо – Россия президенэ Владимир Путин «Саха АССР тэриллибитэ 100 сылын бырааһынныктыаһын туһунан» ыйаахха иһин баттаата.

Бу этиини Владимир Владимировичка былырын ахсынны 23 күнүгэр киинилин тус көрсүһүүбэр киллэрбитим. Кини буолаары турар бэлиэ даата историческай суолтатын бэлиэтээн, бу көбүлээһини тута өйөөбүтэ. Онон киинэхэ диригиник махтанабын.

Билигин Саха автономиятын 100 сыла аны Бүтүн Россиятаагы суолталанна. Росийскай Федерация субъектарыгосударственной былааһын бары уорганнарыгар уонна олохтоох салайыны уорганнарыгар биһиги улахан үбүлүөйбүтүн бэлэмнээһингэ уонна ыгытыга кыттарга сорууда-танна. Бу регионнар икки ардыларынаагы сибээһи бөһөгөтүүгэ эбии хардыынан буолуоҕа.

Саҥа ыйаагы олоххо киллэриин чэрчитинэн сотору көминэн РФ правительствотын уурааҕа ылыныллыаҕа. Манан сибээстээн республика правительствота былаас федеральной уорганнарын

Специалист сүбэлиир

Идэни талы хас биридди киһиэхэ улахан суолталаах быһаарыны буолар. Бу киһи инники олоһор обществота бэйэтин миэстэтин буларыгар, бэйэтин хайдах сыаналанарыгар, төһө үптээх-астаах, кыайылаах-көтүүлээх буоларыгар, дьэи көргөнигэр тийэ барытыгар сабыдлааха. Идэни таларга оҕону 13-14 сааһыттан саҕалаан кэпсэтэн, ырытан, тургутук оҕорон салайылыахтаах. Оҕо улаатан истэбин аайы майгыта, интэриэстэрэ уларыйан иһэллэр, онон тиһигин быспакка сылын аайы бу үлэни ыгытыахха наада. Оҕолор идэ туһунан үксүн киинэттэн, киингэттэн, интэрнеттэн, дьон кэпсээнигэр билэр буоланнар, идэ ис тутулуун билимиэхтэрин сөп. Онон тэрилтэлэргэ сылдыан билсиһиннэрэр, көрдөрөр, кыаллар буоллабына быстах үлэлэтэн бэйэтин холонон көрдөрөр эмиэ биир үчүгэй ньыма.

Профорентацияны оскуолаҕа психологтар, социальнай

кылаата улахан», – диэтэ Ахмад Мухаммед Аль Мидфа. Кини Шарджа Эргин-промышленнай палататын бары кытыгыс тэрилтэлэрин аатыттан Егор Борисовка кэлэ сылдыбытын иһин истинник махтанна уонна бу көрсүһүү икки өрүттээх бөһө сыһыаннаһы олохтонуугу орук охсуо диэн эрэннэрдэ.

Егор Борисов Саха сириг экономикай сайдытын уратыларын уонна сүрүн хайысхаларын туһунан кэпсиригэр республика айылҕатын баайа Арабскай Эмираттарга курдук инникитин экономика эмиэ күүскэ сайдарыгар кыагы биэриэ диэн түмүк оҕордо. «Эһиги номнуо сайдыбыт буоллахытына, биһиги сайдыбыт иннибитигэр», – диэтэ Егор Афанасевич. Президент этэринэн, Шарджа Эмиратыгар сылдыбы киинэхэ уонна кини коллегаларыгар, биллэн турар, сүдү опытын буолуоҕа. Маныаха Егор Борисов Саха республиката ХАЭ-ры сэргээбитигэр арабскай партнердар өр күүттэрбэккэ утары барыахтара дии саныыр. Саха сиригэр чакчы тугу эмэ көрүөххэ уонна үлэлиэххэ сөп.

Шарджа Эмиратын уонна Саха республикатын туһунан билиһиннэрэр роликтары көрдөрүү кэнниттэн СР федеративнай сыһыаннаһыларга уонна тас сибээстэһиилэргэ министр Валерий Максимов сүрүн дакылаат оҕордо.

Түмүккэ Саха республикатын Эргин-промышленнай палататын уонна ХАЭ Шарджа Эмиратын Эргин-промышленнай палататын икки ардыларыгар Сөбүлэһингэ илии баттааһын сирэ-туома ыгытылына. СР Эргин-промышленнай палататын президентэ Владимир Членов бу докумуонга илии баттааһыны быһааран биэрэригэр ХАЭ дьыалабай эргимтэлэрэ Россия регионнарын кытта бииргэ үлэлэһиннэрэр кэнгээн иһэрин бэлиэтээн эттэ. Аһардас бу сылга Шарджа Эмиратын Эргин-промышленнай палататын кытта Санкт-Петербург, Нижняй Новгород, Пермьскэй кыраай Эргин-промышленнай палаталара манньк сөбүлэһиилэргэ илии баттаспыттар. Маныаха Евгений Примаков көбүлээһининэн тэриллибит Россия-Арабскай Дьыалабай Сэбиэт бу дойдулар партнердара эргин-экономикай, научнай уонна культурнай-гуманитарнай хайысхага бэйэ-бэйлэригэр интэриэс күүһүрэрэгэр көмөлөһүөҕэ диэн эрэнэр Владимир Членов.

кытта ыкса үлэлиирэ ирдэнэр.

Биллэн турар, үбүлүөйгэ диэри өссө эрдэ, лоп курдук аҕыс сыл хаалла. Ол эрээри кэм-кэрдии түргэнник аһар. Дьонун суолталаах бырааһыннык 2022 сылга диэри биһиги былааннаабыт сүнгэн үлэбитин түмүктүү сылынан буоларын бары өйдүөхтэрэ дии саныбын. Элбэх орук түмсэн олоһор республикатын олохтоохторо бу үлэбэ сыһа кытталларыгар баарабын. Тоҕо диэтэххэ, бырааһынныкка бэлэмнэни суолтата биир эрэ – экономикаҕа ситиһиилэни, олохпун үчүгэй өттүгэр уларытыы, төрөөбүт кыраайыбын өссө аныгы, культурнай, күүстээх, баай оҕоруу.

Ытыктабыллаах Саха сириг олохтоохторо, республика нэһилиэнньэтин 1 мөлүйүөнгэ тиэрдэр уонна нэһилиэнньэ дуунатыгар тиксэринэн 1 мөлүйүөн кээмэйдээх регионнаагы валовой бородууктаны оҕорууну хааччыгар кыахтаахпыт дии саныбын. Ити эрээри уопсай сорукары уонна уопсай кыһалҕалары быһаарыга бары түмүстэхпитинэ, дьин дьыалагыгар элбэги оҕорор кыахтаахпыт. Уонна бу көннөрү тыл эрэ буолбатах.

СИА

Улуус баһылыгын колонката

ААСПЫТ НЭДИЭЛЭБЭ

Ааҕааччы, дорообо!

Сыл саҕатыгар улуус хаһыатыгар Үөдэй олохтооҕо А.Н. Ядреев халаан уугулар сыһыаннаах Аһаҕас сурук бэчээттэһитэ. Тута кэриэтэ Ил Түмэн депутаттара А.И. Еремеев, Н.И. Румянцев көбүлээһиннэринэн Үөдэйгэ халаанга сыһыаннаах республика тэрилтэлэрин салайааччыларын ыгыран «Төгүрүк остуол» ыгытылыбыта. Ол кэннэ депутаттарбыт, улуус дьаһалтатын өттүттэн балачча үлэлэһин түмүгэр билигин Үөдэйгэ 7,5 мөл. солк. (800 м), Графтан Кыһыл-Дэриэбинэ диэри 3,5 мөл. солк. (3,2 км) суумаҕа даамбалары оҕоруу үлэтэ саҕаланна.

Манан тугу этиэхпин баарабын? Республика, федеральной таһымнаах туруорсуулары «нэһилиэнньэ—нэһилиэк, улуус дьаһалтала—Ил Түмэн депутаттара» ситиминэн тэрийдэххэ көдүүһэ биллэр улахан. Холобура, Партизан оскуолатын тутууну нэһилиэнньэ улахан хамсааһыны таһааран, бу улууска күүскэ өйөнөн, ону депутаттыт Алексей Еремеев тус бэйэтинэн Үөрэх министерствотынан, Ил Түмэн тустаах комиссияларынан кэпсэтэн, сорунуулаахтык киирсэн быйыл тутуута саҕаланар.

Сылын аайы правительство отчуота нэһилиэктер аайы ыгытылар. Оно ардыгар дьэи таһынаагы итэх-бытах боппуруостарга тыһыны таһааран улахан суолталаах кыһалҕаларбыт умнууга хаалаллар, биитэр сөптөөхтүк болҕомтоҕо ылылларгына иһилибэттэр. Маныаха нэһилиэктер дьаһалтала эрдэттэн дьону-сэргэни кытта кэпсэтии ыытан, улуус баһылыгын отчуотуттан саҕалаан правительство отчуотугар тийэ ханнык дьонун боппуруостары, хайдах ыгытылаах туруорсары торумнуохтаахтар, манньк муньахтар дьаһалтынан барыа суохтаахтар. Очотугар отчуотуу кэлбит бөлөх сүрүбэр-быарыгар ылынан, сөптөөх тылынан үөһэ салалтаҕа туруорар кыахтаанар.

Маны этэр буоллахтара – «Норуот күүһэ – көмүөл күүһэ!» диэн. Онон сыл түмүгүнэн отчуоттарга нэһилиэнньэ күргүөмнээн кэлэн биир санаанан, биир чопчу проблемаҕа киэн кэпсэтинни таһаардына тута да буолбаттар, үтүө түмүктэр баар буолуохтара. Оттон «биһигиттэн туох да тутулуга суох, тойоттор бэйэлэрэ быһаарыахтара» диэн сырыттаахха кур бэйэбит кубулдукка олохтохпун, этэллэрин курдук «ытаабат оҕону эмсэхтээбэттэр».

Александр АТЛАСОВ

Баһылык – ураты эппиэтинэстээх дуоһунас

Билигин биһиги республикабытыгар 49 куорат уонна бөһүөлөк, 374 нэһилиэк таһымнаах бэйэни салайыны уорганнара үлэли олоһолор. Ол аата, миэстэтигэр норуотунан талылыбыт 410 баһылыктар туох баар үлэни-хамнаһы, олоһу-дьаһагы сүрүннүүлэр, тэрийдэллэр, кэлэр кэскилгэ үлэлиллэр.

Хайа да сокуонга ситиммээк, нэһилиэк баһылыктарын үлэлэригэр элбэхтэ көстөр олох чакчыларыгар олоһуран санаа атастаһарга холонуум. Урукку кэмгэ нэһилиэк олоһун-дьаһагын Сэбиэт исполкомун председателэ, үлэни-хамнаһы холкуос председателэ, салгыы совхоз отделениетин управляюцайа салайалара. Уопсай үлэни маннайгы сүһүөх партинай тэрилтэ секретара сүрүннүүрү, хонтуруоллуура. Ол аата, нэһилиэги сирэй эппиэттээх үс киһи салайара. Билигин ол барыта биир киһиэхэ – баһылыкка сүктэрилиннэ.

Мин бу боростуой холобурунан баһылык үлэтэ ураты эппиэтинэстээгин өссө төгүл бэлиэтибин. Кэлин кэмгэ нэһилиэк баһылыгын быһбарыгар уонча тийэр киһи бэйэтин кандидатуратын туруорунар, партиаларынан мектиэлэнэр буолдулар. Тыа сиригэр салайааччы буоларга бэлэмнээх оччо элбэх дьонноохпун дуо? Быһааччы этэбин – суох. Ким эрэ ботуччу хамнастаах дуоһунаска дьулуһар, салгыы улахан государственнай сулууса пенсиятыгар тахсарга суоттанар, кими эрэ бэйэлэрин киһилэринэн ааҕан халын уруу-аймах «анньар».

Кандидаттар, талылыбыттар ортолоругар, биллэн турар, үлэни-хамнаһы тупсарга, кэскилгэ үлэлииргэ бэлэмнээх, кыахтаах дьон, баһылыктар эмиэ бааллар. Талылыбыт баһылыктар, устаап быһытынан, сүрүннээн 5 сыллаах болдьоххо үлэлиллэр, балай эрэ уһун кэм. Манньк балаһыанньаҕа ахтыбыт түгэннэринэн баһылыкка бэлэм суох киһи быһбарданан бизс сыл устата нэһилиэк олоһор-дьаһагар, үлэтигэр-хамнаһыгар улахан туормас буолбат дуо?

Онон, арийах нэһилиэнньэлээх муниципальнай тэриллиилэргэ баһылыгы анааһыны, эбэтэр депутаттар муньахтарынан талыны олохтуур хайдах буолуой? Очотугар баһылыктарынан бэлэмнээх дьон сүүмэрдэниэх, талылыах этилэр, эппиэтинэс уонна хонтуруол күүһүрүөҕэ.

Николай РЕБРОВ,
СР бочуоттаах бэтэрээнэ

РЕСПУБЛИКАҒА ПРОФОРИЕНТАЦИЯ КҮНЭ

онтон 841 рабочай идэлэргэ. Ол курдук, ордук рабочай, суоппар, фельдшер, харабылдыт, атылааччы, медсестра, электрик, повар, программист, юрист, быраас, иитээччи, учуутал идэлээх дьонго наадылаллар. Ордук специалисттар ыраах нэһиликтэргэ тийибэттэр, бу фельдшердэр, быраастар, учууталлар. Нам селотун тэрилтэлэригэр медсестралар, идэлээх психологтар, юристар наадалар. Вакансия өр сабыллыбата икки биричиннэлээх буолар. Бастатан туран, хамнаһа кыра, үлэтин усулуобуйата мөлтөх буолуон сөп, ол иһин үлэһиттэр барбаттар, эбэтэр үлэ биэрээччи үрдүк ирдэбиллээх буолуон сөп. Үлэ буларга выпускниктар, инбэлииттэр ыарахаттары көрсөллөр.

Идэни таларга ыччат туохха ордук болҕомто уураар эбитий? Бастакы миэстэбэ үксүн, «престижность» дииллэр, иккиннэн — үрдүк хамнастаах үлэ, ол кэнниттэн үлэ ис хоһооно төһө

интэриэһинэин этэллэр эбит. Онтон салгыы үлэлиир усулуобуйаны уонна төһө чэлчэкитик үөрэххэ кириэххэ сөбүн интэриэһиргииллэр эбит. Саамай кэрники миэстэбэ ыччат төрөптүтэрин уонна билэр дьонун холбурдарын көрөллөр эбит.

Специалистар сүбэлииллэринэн, идэни таларга 3 сүрүн ирдэбили тутуһуохха наада. Бастакынан, талыт идэбит эһиэхэ интэриэһинэй буолуохтаах. Иккиннэн, үөрэммит идэбитинэн үлэ буолуохтаахтыт. Үсүнүнэн, идэбит эһиги бэйэбит кыахытыгар сөп түбэһиэхтээх.

«Престижнэй» идэни таллында, тута убаастанар уонна элбэх хамнастаах үлэһит буолбаккын, олох, экономикай сайды уларыйдаһын аайы, идэ «престижнона» эмиэ уларыйан иһэр. Холобур, урукку кэмгэ инженер «престижнэй» буоллаһына, билигин атын идэлэр инники күөһүгэ сылдыллар.

Сорохтор үлэ төлөбүрү эрэ

суолталаах дииллэр, ол гынан баран, ханнык баһар үлэбэ идэн буолбакка, үлэ миэстэтигэр үчкэрчы, хамнас көрүллэр. Үлэбин аахайыт буоллаһына, үрдүк таһаарылаахтык үлэлиирин саарбах. Онтон үлэбин сөбүлүүр буоллаһына, үлэлииргэр интэриэһинэй, квалификациятын үрдэтэн идэбин, үчүгэйдик үлэлигин, ол иһин коллективка убаастанабын.

Ардыгар дьон чэлчэки эрэ үөрэх диэн идэ ылан баран кыһаан үлэ булбакка сылдыллар эмиэ баар суол. Онон, идэни таларга бэйэбит кыахытын, сөбүлүүр идэбит үлэ рыногар төһө наадалааһын уонна баһа санааһытын сөп түбэһиннээн таларгытыгар сүбэлииттэр. Саамай суолталаах матыбынан идэ үлэ рыногар төһө ирдэнэрэ буолуохтаах.

Екатерина ЗАХАРОВА,
Нам улуунун дьарыктаах
буолуу киинин инспектора

**ВETERАНАР БУ КҮНҮ
УМНУБАТТАР**

Бэйэбит «Кэскил» балаҕам-мытыгар кырдыаҕастар мустамыт былыргытынан Кыһыл аармыйа, онтон Сэбиэскэй аармыйа, билингинэн Аҕа дойдуну көмүскээччилэр күннэрин бэлиттэтибит. Бу бырааһынныгы эдэр пенсионердар «Күбэй» түм-сүүлэрэ тэрийэн ыытта. Кинилэр Баһылай Харысхал «Сэриитыйыс сыллара» диин драматыттан 4 түһүмэхтээх тэттик пьеса онгортон көрдөрдүлэр. Бу кылгатын туруоруу олус табыллыбыт, драма ис хоһоно толору арыллыбыт. Артыыстар да үчүгэйдик оонньоотулар. Ордук табыллан, бэйэлэрин оруолларын кыайа тутан Ольга Емельянова, Мария Винокурова, Ольга Новгородова, Егор Леонтьев уонна Иван Васильев оонньоотулар. Пьесаны көрө олорон киһи уйадылар да түгүннэрэ үгүстөр. «Күбэйдэр» – маладьыастар! Салгыы үчүгэйдик бэлэмнэнэн, өссө туспаран аны улахан сыанаҕа тахсалларыгар көрөөччүлөр этии онордулар.

Бизэрибит иккис анара остуол тула олорон кэпсэтинэн, ырыанан-тойугунан ытылыһына. Сэрии огдообото Елизавета Аргунова тутта айан ыллаан улахан сэнээриини ылла. Фестиваль актыыбынай кыттыгылааҕа Любовь Иванова икки төгүл төхтөрүөйөн ыллаата. Сыана ветерана Георгий Ильич Кривошапкин сэриитүһунан хоһоону өрө күүрүүлэхтик аахта. Улэ ветеранна Мухина А.И., Иванова А.И., Леонтьев Е.Р. уо.д.а. ааспыт тыйыс олохторуттан кэпсэтилер. Телевизорга көрдөрүллэр «ТОК» бизэригэ майгынанан, иккилии буолан тахсан ыйытыктарга эпизиттэтилер. Онтон кыайылаахтарынан Леонтьев Е.Р., Иванова А.М. уонна Феофанов Е.М. буоллулар.

Ити курдук, Хамаҕатта кырдыаҕастара Аҕа дойдуну көмүскээччилэр күннэригэр көхтөөхтүк сынньаннылар. Ветераннар бу күнү хаһан да умнубаттар.

Е. ФЕОФАНОВ, Хамаҕатта

«СҮКТЭР КЫЫС»

Өбүгэ үгэһин өһүлбөккө толор. Тустаах доьоргун чопчу булун, Аналлаах артыскын таба таай, Аал уоккун оттун, алтан саргэбин баараҕадыт, Алаһа дыһэбин тэрин, Хотун буолан хотой. Кийинтиир кэми силгитин ситэр, Кэргэн тахсар кирбиингэ киир. Дом!

Бу сыл кулун тутар 20 күнүгэр А.Ф. Шестаков аатынан сынньалан киинигэр Нам улууһугар аан мангай эдэр кыргыттарга аналлаах «Сүктэр кыыс» куонкурус үрдүк таһымнаахтык ытытылына. Бу куонкурус Нам улууһун обществнай тэрилтэ «Олонго ассоциацията» уонна Нам улууһун Дьиэ кэргэн уонна эдэр ыччат политикатын управлениетын көмөтүнэн ытытылына. Куонкуруу И.Е. Винокуров аатынан Намнааҕы педагогическай колледж «Сардаана» муода театрын (сал. З. Понохова) кэрэ бэйэлээх кыргыттарга сана коллекцияларынан астылар. Куонкурус дьүүлүүр сүбэ састаабыгар «Сүктэр кыыс» куонкурус авторга, «Олонго ассоциацията» Нам улууһунааҕы салаатын эпизиттээх секретара, куонкурус председателэ Лукина Светлана Николаевна, Нам улууһун ыччат уонна дьиз кэргэн политикатын отделын сүүрүнүүр специалиһа Жергина Юлия Петровна, «Хатын-Арыы нэһилиэк» МТ ыччат специалиһа Евстафьева Екатерина Сергеевна уонна улуустааҕы «Арчылаана» суорумнуу кулууп салайааччыта Аммосова Галина Андреевна киридилэр.

Куонкуруска уопсайа 5 кыыс кытына, бизэ түһүмэтинэн бэйэлэрин сатабылларын, сизер-

майгы, олоххо көрүүлэрин көрдөрдүлэр. Бастагы түһүмэххэ, эрдэ бэлэмнэнэн кэлбит презентацияларынан «Идэни ылыы – олох олоорор ньыма» диин ааттаах бэйэни билиһиннэри буолла. Иккис түһүмэтинэн кийиит сизэригэр аналлаах ыйытыктарга хоруйдааһын буолла. Манна кыргыттар кийиит сизэрин-майгытын, ыал буолар аналларын, өбүгэ үгэһин төһө билэллэрэ сыаналанна.

Үһүс түһүмэххэ кыргыттар биригэрэн биригэрэн бэйэлэрин сатабылларын, дьиэлэригэр астаан аҕалыт астарын көрөөччүлэргэ көрдөрдүлэр. Төрдүс түһүмэх, төрүччү алаһа, ол эбэтэр хаһайка инники дьиэтин-уотун, олоор тэлгэһин хайдах көрөрүн билиһиннэрдэ.

Саха кыыһа барахсан кынталдьыйан хааман кириэн, уһун хара сүһоухтарынан, тэтэрбит имнэринэн оргууй аҕай устан киридэбинэ хайа уолан сүрүбэ хамсаабат буолуоҕай? Бүтэһик түһүмэххэ кыргыттар бары «Алгыс үнкүүтүн» наҕылык, холкудук, наскылдьыйан үнкүүлээн көрдөрдүлэр. Бу сарданалаах сааскы күн толору дьон мустубут саалатыгар олорон, кырдык даҕаны: «Бу орто дойдуга кыыс буолан кэлбит аналлынан, ыал буолан, оҕо-уруу төрөтөн, олоххо бигэ эрэллээх, чөл туруктаах дьиэ кэргэн буолуохтаахпын» - диин санаа элбэх кыыска кылам гынан ааспыт буолуохтаах. Манньк олус интэриэһинэй, ураты куонкурус ытытылына. Саха киһитэ бэйэтин төрүт үгэстэрин, сизэрин-туомун, сыһыанын билэригэр олус сөптөөх күрэх буолла. Онтон биһиги геройдарбыт, кэрэ сэрбэрэлээх кыргыттарбыт кимнээхтэрий? Искра нэһилиэгиттэн Туяра Горохова, Намнааҕы педколледжтан Саргы Обулахова уонна Ньургуйа Попова, Кыһыл Дэриэбинэттэн Алиса Николаева, Хатырыктан Саха Винокурова, Намтан Кристина Прокопьева.

«Сүктэр кыыс» үрдүк аатын Намнааҕы педколледжтан Саргы Обулахова ылла уонна сахалыы оҕуруонан тигиллибит симэҕи тутта, иккис миэстэни Алиса Николаева (Кыһыл Дэриэбинэ), үсүһү Ньургуйа Попова ыллылар. Бары кыайылаахтарга уонна кыттыбыт кыргыттарга сыаналаах анал биригэр, сертификаттар туттарылынылар.

Бизэри кизэргэпит И.Е. Винокуров аатынан Намнааҕы педагогическай колледж «Сардаана» муода театрын (сал. З. Понохова) кыргыттарыгар, «Улыбка» үнкүү цирковой студиятыгар, А.Ф. Шестаков аатынан сынньалан киинигэр, умнуллубат түгэни бэлэхтээбит «Сүктэр кыыс» бырайыак авторыгар Лукина С.Н. уонна Нам улууһун Дьиэ кэргэн уонна эдэр ыччат политикатын управлениетын начальнигар Степанова Т.Н. ис сүрэхтэриттэн махталларын тирдэллэр.

Н.Д. СИВЦЕВА, Аптааны

**АЛБАН ААТ
СУОЛЛАРЫНАН
ЭКСКУРСИЯ**

Сахабыт сирин улуустарынан историческай миэстэлэринэн, музейдарынан сылдыы «Албан аат суолларынан» диин хайысханан 3-с сылын төрөппүтү кытта биригэрэ үлэлиир «Мы – одна семья» бырайыак чэрчитинэн тэриллэн үлэлиир. Ол курдук, быйылгы былаамытынан кулун тутар 26 күнүгэр «Сайдыы» оҕо айымныгытын дьиэтин педа-

гогтара, оҕолоро, төрөппүттэрэ Уус-Алдан улууһугар Дүпсүн нэһилиэгэр Кыраайы үөрэтэр музейга, Космонавтика уонна Саха сирин авиациятын музейыгар, Саха сирин уһулуччулаах общественной-политической деятелэ, краевед-учуонай, суруйааччы, публицист, сахалар сойуустарын салайааччыта, Саха сиригэр земствоны киллэрии көүлүлээччитэ уонна тэрийээччитэ В.В. Никифоров – Күлүмнүүр музей-уһаайбатыгар экскурсиялаан кэллибит.

Айаммыт сарсыарда эрдэтэн саҕаланан халын хаарга буксуйдарбыт да, күн ортото тийэхтээх сирбигиттэр этэннэ тийэн кэллибит. Дүпсүн нэһилиэгэ былыр-былыргыттан республикаҕа биллэр баай ис хоһоонноох, ааттаах-суолаах, төрүт уус дьонордоох, сис байдардаах, кизэ-куон сирдэрдээх, алаастардаах уруккута улууһунан биллэр нэһилиэк. Төрүттэрэ Элэй Боотуртан саҕаламмыт. Элэй Боотур сизэ Сүүрдээх Дүпсүн диин киһиттэн нэһилиэгиттэр ааттаммыт эбит. Музей кизэ дириг ис хоһоонноох, үгүс сэдэх экспонаттардаах диин кэрэхсии көрдүбүт. Музей 30-тан тахса көрүн сэдэх экспонаттара Дьокуускай куоракка Национальной-художественной музейга ааспыт сыла быыстапкаҕа туруоруллубуттар.

Республикаҕа бири соҕотох музейынан буолар Космонавтика уонна Саха сирин авиациятын музейа. 1974 сыллаахха Дүпсүн орто оскуолатын географиятын учуутала Жирков Иван Данилович бу музейы тэрийбит. Кини оҕолору техническай, авиационнай идэлэргэ уһуйан «Ракетомоделирование» куруһуогун салайан үлэлэспит. Оҕолор ракета, космической хараабыл, планетоход, луноход макеттарын айан онгортон үгүс Бүтүн Россиятааҕы «Космос» күрэхтэһиилэргэ ситиһиллээхтик кытталлар, «Королевская ааҕыылар» лауреаттара эбиттэр. Ол курдук, араас көлүнэ оҕолор онгорбут макеттара көрдөрүүгэ туралларын оҕолор олус интэриэһиргээн көрдүлэр. Музей 1999 сылтан Россия космонавтика музейдарын Ассоциациятын чилиэнэ. Бу музейдар В.В. Никифоров – Күлүмнүүр 150 сааһын көрсө саҕа музейнай комплекс буолан тутуллара былааннанар эбит.

Оҕолор манньк музейдарга сылдьан, төрөбүт дойдularын историятын билсэн, билиилэрэ көрүүлэрэ хангаан умнуллубат өйдөбүллээх кэллилэр. Бу манньк сырыытытын «Айан-транс» автобуна сылын аайы биһигини экскурсиялар. Ол курдук, бу иннинэ Амма, Таатта улуустарынан музейдарга сылдыыбыттыт. Куруук манньк айаннырбытыгар автобуспут суоппарыгар, бири дойдулаахпыт Охлопков Иннокентий Афанасевичка махталыгытын тиздэбит!

Эһилги үөрэх сылыгар Сунтаар улууһун Элгээйи музейыгар айанныырга былааннаабыт. Төрөппүттэр, оҕолор, манньк экскурсияларга көхтөөхтүк кыттарыгытыгар ынырабыт!

«САЙДЫЫ» пресс-кини, I Хомуспаах

**САЛБАН
ОСКУОЛАТЫГАР –
УРАТЫ КҮН**

Ааспыт ый устата саха тылын уонна сурук-бичик күнүгэр аналлаах декада салтанан барар. Олунньу 13 күнүгэр сарсыарда 8 чаастан оскуола бырааһын-ныктыы симэнэн үөрэнээччилэри, учууталлары, оскуола бары үлэһиттэрин үөрэ-көтө көрүстэ. Үөрэнээччилэр, учууталлар, повардар, тех. үлэһиттэр – бары кэриэтэ сахалыы тангыбыттарын көрөн, бүгүн ураты күн буолара харахха бырайылар. Саламан кизэргэтилибит кирири аан, көрдүдөр ураты тыны биэрдилэр. Сарсыардаангы үөрүүлээх

линейкаҕа саха тылын учуутала Протопопова Е.Д. үөрэнээччи-

лэри, учууталлары саха тылын күнүнэн эвэрдэлээтэ. Уруоктар быыстарыгар физкультура учууталлара Анисимов И.А., Семенов С.С. оҕолорго сахалыы остуол оонньууларын, мас тардыһытын, ойбонтон уулааһыны о.д.а. оонньуулары оонньотулар, улахан кылаас үөрэнээччилэрэ Ойуунускай, Алампа, Суорун Омоллоон айымныыларынан сахалыы киинэлэри дуоһуйа көрдүлэр. Библиотекарь Никифорова О.Н. оҕолорго таайбараннары, кроссвордары таайтарда, Саха сирин тизмэтигэр аналлаах кинигэ быыстапкатын туруорда. Сахалыы таҕастаах остолобуой үлэһиттэрэ минньигэс аһынан күндүлээтилэр. Ити курдук, саха тылын күнэ Салбан оскуолатыгар уратытык ааста, оҕолордуун, үлэһиттэриин, учууталлардыын – бука бары астынан тарбастылар.

Аня ЛУТИНОВА, Салбан оскуолата, 10-с кылаас

**НАМНААҒЫ
НАРОДНАЙ ТЕАТР
ҮННЭР КӨЛҮӨНЭТЭ**

Намнааҕы народнай театр иһинэн үлэһир оскуола оҕолорун драмколлектива, режиссер Алексей Кривогорницын салайытынан, кулун тутар 26 күнүгэр үгэскэ кубулуйбут «Синья птица» республикатааҕы оскуола оҕолорун театральнай коллективтарын көрүү фестивалыгар ситиһиллээхтик кыттан, бастыһнар кирбиилэригэр кириэн «Надежда фестивалы» номинация хаһайына буолары ситистэ. Итини тэнэ Владивосток куоракка «Океан» лааҕырга сынньана барар путевкаларынан наҕараадаланна.

Кулун тутар 27 күнүгэр Мөңгө-Ханалас улууһун Майа селиэннэтигэр 17-ис төгүлүн ытытылар «Туос мааска» театрлар республикатааҕы күн күрэстэригэр Наммыт аатыттан тутуспутунан тийэн лауреат ааты ылыахпытын ыллыбыт.

Дьүүлүүр сүбэ биһирини көрбүт «Бизэ ынахтаах Бэйбэригэр эмээхсин» диин норуоппут остуруйатын: «Билингни ыччакка тийимтигэр уонна сэргэх, интэриэһинэй гына аныгылыы «Ремикс» жанрга постановканы кэскиллээх уонна ыччаты бэйэтин тула түмэ тардар үлэ» - диин чопчулаата.

Намнааҕы народнай театры Культура сылын көрсө ситиһии чыпчаалын дабайар үлэһиринэн эвэрдэлииттэ, үүнэр көлүнэни, ыччаты кэрэ эйгэбэ угуя, уһуйа, турарыгар баҕарабыт.

Бу икки араас таһымнаах улуутуйар улуу өрүспүт икки өттүгэр күргүөмнээн ытытыллыбыт фестивалларга көмө буолбут Наммыт улууһун дьаһалтатыгар, баһылык Александр Павлович Атласовка, «Ленскэй нэһилиэк» МТ дьаһалтатыгар, баһылык Андрей Григорьевич Новгородовка, Нам 1 №-дээх оскуолатыгар, директор Екатерина Петровна Габышеваҕа, истин махталыгытын тиздэбит.

ТӨРӨПҮТТЭР, Нам

**ТӨРӨПҮТ
УОННА ОҕО**

Аҕа дойдуну көмүскээччилэр күннэрин бэлэтиир бырааһынныгы олус үчүгэйдик тэрийэн, интэриэһинэйдик ыһпыттарын иһин «Чэчир» оҕо садын иитээччилэригэр Лия Михайловнаҕа, музыка салайааччытыгар Анна Аркадьевна Тихоноваҕа уонна физкультура салайааччытыгар Татьяна Анатольевна Ивановаҕа махталбын тиздэтиһин баҕарабын.

Үлэ бөҕө ытытыллыбыт, оҕолор барахсаттар бэлэмнэммиттэр аҕай, үнкүү-битии, ырыа-хоһоон көрдөрөн-иһитиннээн кэлбит дьону сэргэхситтилэр, үөртүлэр. Бэйэлэрин илиилэринэн онгорбут оҕонуктарын бэлэх ууммуттара олус үөрүүлээх түгэн этэ.

Аҕаларга анаан араас түһүмэхтээх күрэх тэриллибитэ интэриэһинэйдик ааста. Байыаннай тизмэбэ ырыа ыллаатыбыт, танк урууһуудаатыбыт, «змейка» устун хаамтыбыт, мээчиги баскетбол корзинатыгар таба быраһыыга, уо.д.а. күрэхтэстибит. Оонньоон, күрэххэ кыттан бары да сэргэхсийдибит, үөрдүбүт-көтүбүт. Оҕолор эмиз аҕалара кэлбиттэттэн наһаа үөрбүттэр.

Оҕону иитиигэ аҕа киһи эмиз көхтөөхтүк кыттар олус наадалаах дии саньыбын. Иитээччилэр уонна төрөппүттэр тэнгэ үлэлэһэн манньк курдук интэриэһинэй тэрээһиннэри ытталлара олус туһалаах, оҕо үчүгэй өйдөбүлү хаалларар. Оҕо төрөппүтүнэн кизэ тутта улаатарыгар олук уураар дии саньыбын. Онон, өссө биридэ оҕо садын үлэһиттэригэр, төрөппүт комитетыгар махталбын биллэрэбин.

М. НИКОЛАЕВ, Нам

БИИР КҮН – АРМИЯҒА

И.Е. Винокуров аатынан Хатын-Арыы нэһилиэгин оскуолатыгар «Биир күн – армияҕа» диин тэрээһин Аҕа дойдуну көмүскээччилэр күннэрин көрсө буолан ааста. Субуота күн 16:00 ч. үөрүүлээх линейка буолбута, оҕолор бары тэн байыаннай формалаах кэлбиппит. Бу икки күн биһиги оскуолабыт байыаннай час курдук буолбута. Оскуолабыт учууталлара уонна армияҕа сулуусулаабыт дьон биһигэ армия усулуобуйатын тэрийбиттэрэ. Кылаастар бары хамаандаҕа хайдыһан күүтүүлээх күрэхпитигэр, строевой хаамыбытыгар бэлэмнэммиттэр. Хас биридии хамаандаҕа куратор анаабыттар. Куратордарынан Эверстов И.И., Хатын-Арыы нэһилиэгин спортиструктора, Максимов В.Н., Уваровская П.И., добровольнай баһарынай сулуоспа байыастара, Яковлев П.Р., МВД ветерана, Дьячковская П.П., Нам МЧС байыһа, Лыткин Д.Д., Хатын-Арыы оскуолатын газооператора, Оконешников П.Н., аҕа сэйбэтин бэрэссэдээтэлэ буолбуттара.

Кизээһиги аһылык кэннэ подшивка тиктибиппит. 23:00 ч. отбой буолбута. Онтон часовойга поска хаалбыттар. Түүн баһарынай тревога буолбута. Манньк ыксаллаах балаһыаньыра хайдах туттары-хаптары үөрэппиттэрэ.

Иккис күммүт сарсыарда алта чаастан зарядкаттан саҕаламмыта. Сарсыардаангытыын аһаан баран дьуһурунайдар иһити, муостаны сууйбуппут, кухняны хомуйбуппут. Онтон ытыгыга, бинтигэни ыһыгыга-хомууууга, тардыныыга, аньыныыга, пресс чайдыырга күрэх буолбута. Онтон строевой хаамыыга күрэхтэспиттэр. Ол курдук, кыра бөлөх кылаастарга 5 кылаастар, улахан бөлөххө 9 кылаастар бастаан, үөрэн-көтөн грамота тутуурдаах армия күнэ түмүктэммиттэ. Бу тэрээһини оҕолор бары олус сэнгээрдиттэр. Онон бу сыллата ытытыллар үтүө үгэс буоллун.

Витольд СЫРОВАТСКИЙ, Хатын-Арыы орто оскуолата, 8 кылаас

Эрэйдээх этигэс

Билигни сайдыылаах үйэбэ нэһилиэнньэни кытта үлэлиир тэрилтэ үлэһиттэрэ киһи быһаартарар боппуруоһун кэмгэр сөптөөхтүк быһаарбаттара наһаа да хомолголоох, туһааннаах киһиэхэ эрэйдээх. Билигни дьиэ кэргэн «Ростелеком» өнгөтүнэн, бу тэрилтэ баар буолуодуттан туһанабыт. Урукку сылларга телефонмут өнгөтүн Хамафатта нэһилиэтин почтагыгар төлүүр этибит, ол кэмнэргэ төлөөбүштү үрдүнэн быстан хаалар түгүннэрэ баар буолан, кэнники 3 сылга мэлдьи Намга баран бэйэлэригэр быһаччы төлүүбүт.

Икки сыллаабыта интернет киллэртэрбиһит. Үлэ, үөрэх дьоно буолан аныгы олох сизиринэн интернет ситимин быыстала суох туттабыт. Онтубут 2013 с.ыл бэс ыйыгар үлэлээбэт буолан хаалан ыйы быһа эрэйи көрдүбүт. «Ростелеком» Намнаабы филиалыгар ыйы быһа сылдьан сайаапкалаан көрдөрө, быһаартара сатаатыбыт. Кэмниэ кэнэбэс бэйэбит тизийэн адалан көрдөрбүтүт, «Доккуускайтан арахсыбыт, үлэлээбэтэх кэмнэригэр перерасчет оҥоһуллуо» дииэн быһаардылар. Бастакы ыйытыгар перерасчет суох, «кэлэр

СИБЭЭНЭ СУОХ САЙДЫБАККЫН

ыйга аабыллыа» диибиттэрин толору төлөөтүбүт. Онтон кэлэр ыйытыгар «эмие кирибэтэх» дииэн буолла, инженер уоллара докумуон оҥоруохтаабын уопускаба барбыт эбит. Онтук күүчүн буолан, уоллара уопускааттан кэлбит да, аны «олох иллэнэ суох» дииэн буолла. Сана дьыл иннинэ боппуруос быһаарыллар ини дииэн эрэх-тураа саныы сырытыбыт, үлэһиттэр да оннук дииэн эрэннэрдилэр. Тохсунньуга кэлбиттэ эмиэ суох, аабыллыбатах. Онтон претензия суруйабыт дииэн бланка ылан толордубут. Афанасий дииэн «олох иллэнэ суох» уолбут тийиэн кэллэ, «сипсибилэгин оҥоруом» дииэн эмиэ эрэннэрдэ. «Боппуруос быһаарыллар буолла» дииэн эмиэ эрэнэ санаатыбыт. Олунньуга кэлбиттэ суобун курдук суох. Начальникка быһаартарар санаалаах тахсытыбыт, киһибит: «Мин боппуруоһум буолбатах, утары аанга кирири», - дииэтэ. Онно баар үлэһиккэ тахсытыбыт, олох үлэһитин быһыыгар истэр-истиэбит икки ардын иниттэ, «быһаарыахпыт, уолбут иллэнэ суох» дииһинэн

бүттэ. Кулун тутарга тийиһиппит эмиэ суобун курдук суох, өссө кассаба «куоракка барбыта, онно өр быһаарыллар» дииэн албыннаатылар. Үөһэ тахсан ыйытыбыт, «уол иллэнэ суох, докумуонун толоро илик» дииэн «харбыт пластинка» курдук эппиттэтиллэр. Ити курдук, 9 ый устата биер перерасчет сатаан аабылла илик. Онтон ыалдьан эбэтэр араас убаастанар биричиннэн телефон төлөбүрүн 1 күн хойутат эрэ, сонно тутта ситими быһары тургэнник тобо эрэ сатыылар.

Нэһилиэнньэбэ өнө оҥорор «Ростелеком» Намнаабы филиала манньк үлэһи олоҕор. Киһи сонньуйар да, кэлэйэр да балаһыаньата. Киһини күүчү гыныы, албыннааһын. Өссө «манньк киһи элбэ» дииллэр. Нэһилиэнньэни кытта итинник ааньа ахтыбаттык үлэһи үлэһиттэри ким хамсатарый? Бу билигни сайдыылаах үйэбитигэр 9-10 ыйы быһа сравака сатаан суруллубатын хайдах өйдөөххэ сөбү?

Ю.Ю. ПАРНИКОВА,
Хамафатта

«01» иһитиннэрэр

СЭРЭБЭ СУОХ БУОЛУУ СОДУЛЛАРА

Муус устар 5 күнүгэр 1 Хо-мустаахха икки этээстээх чааһынай дьиэ умайда. Муус устар 10 күнүгэр 1 Хоустаахха икки этээстээх чааһынай дьиэ сыста гаражка уонна ол иһигэр биер массына умайдылар, ону таһынан бу күн Нам сэлээннэтигэр гараж умайда.

Уопсайа Нам улууһугар 11 баһаар бэлиэтэннэ. Мантан 3-һэ чааһынай дьиэ, 5-һэ гараж (4 массына), ол таһынан 2 массына трассаба, 1 будка. Умайыы тахсыты сүрүн биричиннэлэринэн буолаллар:

- уоту сэрэбэ суох туттууттан;
- оһоҕу оттууга быраабыллары тутуспат буолууттан;
- электричество ситимиттэн уонна электроприбордартан;
- оҕолор уотунан онньооһуннарыттан.

Баһаары аһыйатар сыалтан олоҕор чааһынай, муниципальнай дьиэлэринэн уонна араас объектарга сылдьан баһаарынай сулууспа үлэһиттэрэ баһаартан сэрэхтээх буолуу туһунан иһитиннэриэхтэрэ.

Баһаарынай сулууспа

Специалист сүбэлиир

Үлэтэ суох хааллаххына государство өттүттэн араас социальнай гарантияларын туһанарыахха сөп. Онтон биердэстэрэ көмөлтө харчы (пособие) төлөнүүтэ буолар. Көмөлтө харчы үлэтэ суох гражданин статуһун ылбыт киһиэхэ төлөнөр. Кээмэйэ гражданин бүтэһик сылга төһө стажтаабыттан быһаччы тутулуктаах. Ол курдук, дьарыктаах буолуу киинигэр учуокка турбут күнүттэн ааһан бүтэһик сылыгар 26 нэдиэлэ (6 ый кэригэ) үлэ стажтаах буоллабына 1-3 ыйыгар хамнаһын 75%, онтон 4-6 ыйыгар — 60%, 7-12 ыйдарыгар — 45% буолар. Ол гынан баран мунгутуур кээмэйэ 6860 солк. тэнгнээр. Стажтаах дьонго көмөлтө харчы 1

кээмэйэ ыйга 44 881,3 солк. буолар, олоҕор биердэ ананар. Манньк социальнай гарантиянан туһанарыгар гражданин 23 сааһын туола илик, урут ханна да үлэлээбэтэх, учуокка турар кэмигэр сирэй, киһиэхэни форманан үөрэммэт буолуохтаах.

Төрөппүт көрүүтэ-истиитэ суох хаалбыт гражданнын аабыллар - 18 саастарын туола иликтэринэ төрөппүт-тэрэ төрөппүт быраабыттан быһылыбыт эбэтэр хааччахтамыт, төрөппүттэрэ сураба суох сүһүт, недееспособнайын биллэрilibит, хаайыыга түбэспит, төрөппүт эбээһинэтин толорботунан аабыллыбыт эбэтэр төрөппүттэрэ биллибэт оҕолор. Манньк статустаах гражданныр дьарыктаах буолуу киинигэр опека уонна попечитель-

ҮЛЭТЭ СУОХ ГРАЖДАННАРГА СОЦИАЛЬНАЙ ТӨЛӨБҮРДЭР ТУҺУНАН

сылга ананар. Үлэ бэрээдэгин кэһэн, ыстагынан уурайыт гражданныр бу бэрээдэк тутуһуллубат.

Бүтэһик сылга стажтара 26 нэдиэлэни кыйыбат эбэтэр отой үлэлээбэтэх дьонго көмөлтө харчыларын кээмэйэ 1190 солк. тэнгнээр уонна 6 ыйга ананар. Көмөлтөнү ылар кэмнэрэ бүппүт уонна ол тухары үлэ булбатах дьонго 6 ыйынан иккис кэмнэ көмөлтө харчы ананар. Бу стажтаах буоллаххына 1 сылга, атыттарга 6 ыйга ананар. Иккис кэмнэ көмөлтө харчы кээмэйэ 1190 солк. тэнгнээр. Көмөлтө ылар кэмнэрэ гражданныр страховоной стажтарыгар аабыллар, ол туһунан дьарыктаах буолуу киинэ ненсионнай управлениега квартал аайы отчеттуур. Бу аабыллыбыт страховоной стаж кэлин гражданныр пенсияга тахсалларыгар, «Ветеран труда» звание ылаалларыгар учуоттанар. Государство үлэһит баһаар уонна үлэтэ суох олоҕорго күһэллибит дьонго гарантията буолар.

Эр дьонго 25 сылтан ордук, дьахталларга — 20 сылтан ордук стажтаах дьонго көмөлтө харчыларын төлөнөр кэмэ хас биердии ордук үлэлээбит сылларыгар 2 нэдиэлэ эбиллэн биэрэр. Ол туһунан пенсионнай управлениеттан ыспырапка ирдэниллэр.

2013 сыл түмүгүнэн биһиги улууспутугар 10 810 468 солк. көмөлтө харчыга төлөммүт, ортуунан ыйга 321 киһи көмөлтө ылааллар эбит, көмөлтө орто кээмэйэ 3742 солк. тэнгнэспит.

Тулаайах эбэтэр төрөппүт-тэрин көрүүтэ-истиитэ суох хаалбыт оҕолорго көмөлтө төлөнөр уратылаах. Ол курдук, манньк статустаах гражданныр көмөлтө харчыларын

ство отделыттан ыспырапка, төрөппүтүн хараардыы суругун эбэтэр суот быһаарытыын адалаллар. Көмөлтө 23 саастарын туолуохтарыгар дылы, 6 ыйга ананар. Холубур, гражданин көмөлтө анатан баран икки ыйынан 23 сааһын туоллабына, үрдүк кээмэйдээх көмөлтөтүн бу икки эрэ ыйыгар ылар, ол кээнэ мунгутуур кыра көмөлтө буолар. Ааспыт сыл түмүгүнэн 2 гражданин бу социальнай төлөбүрүнэн туһаммыттар.

Дьарыктаах буолуу киинин туһаайытынан үөрөххэ барбыт дьонго стипендия төлөнөр. Стипендия кээмэйэ көмөлтө кээмэйиттэн тутулуктаах. Уопсайа 2013 сыллаахха 180 гражданин бу өнгөнөн туһаммыт. Стипендияга 598 627 солк. төлөммүт, орто кээмэйэ 1601 солк. тэнгнэспит.

Үлэтэ суох гражданныр материальнай өттүнэн хааччыларга пенсияга 2 сыл эрдэ таһаары буолар. Пенсияга эрдэ тахсар гражданин бүтэһик үлэтин миэстэтигэр тэрилтэ штаты сарбыяарын түмүгэр эбэтэр тэрилтэ ликвидацияламытынан уурайыт буолуохтаах. Эр дьон 25 сылтан, дьахталлар — 20 сылтан итэҕэһэ суох стажтаах буолуохтаахтар. Пенсияга эрдэ тахсарыгар бу киһи олоҕор нэһилиэгэр үлэ булар кыаба суоҕа дакаастаахтаах. Ол эбэтэр 6 ыйтан итэҕэһэ суох учуокка туруохтаах, үлэ көрдүөхтээх. Онтон, дьэ, кырдык булбатабына сайабылыанна суруйуу дьыралата хамыһыһа көрүүтүгэр киирэр. 2013 сылга 10 киһиэхэ болдьох иннинэ пенсия аанамыт, орто кээмэйэ 13168 солк. тэнгнэспит.

Инна СИВЦЕВА, Намнаабы дьарыктаах буолуу киинин салайааччыта

ОТВЕТ ПО СУЩЕСТВУ

По поводу письма Парниковой Ю.Ю. сообщаем следующее:

О необходимости оплачивать за услуги связи в Намцах. Многие абоненты никак не могут оплатить за предыдущий месяц до 25-26 числа (даты отключения за неуплату) последующего месяца. Поэтому когда они оплачивают 24 числа, их оплата от РУФС не успевает попасть к нам и занести в АСР (компьютер) и поэтому у нас значится как задолженность. Надо оплачивать хотя бы до 15 числа. Я не вижу причин, почему надо тянуть до даты отключения. Причем из месяца в месяц отключаются одни и те же лица.

По поводу работы Интернет. При переходе в июне 2013 г. РРРое (на безлимитный Интернет) ее IP-адрес был потерян в ЦСПД г. Якутска по халатности их работников. Поскольку в то время инженера Яковлева А.Г. заменял э/механик Карамзин В.Р. и я был в отпуске, он даже не представлял, что та-

кое может быть и пытался разобратсья на месте. После выхода на работу Яковлева А.Г. работа Интернет у нее была восстановлена. Все это требовало времени.

По поводу перерасчета. Вопросы перерасчета за услуги с 2012 г. занимается начальник ТПО Романова П.П., мне оставлена чисто техническая часть. Система устроена так, что после заключения договора абонплата за услугу начинает автоматически начисляться. После действительной установки производится также автоматический перерасчет при наличии технической справки, в данном случае от Яковлева А.Г., который не смог вовремя выдать такую справку.

По улусу в данное время имеем 1300 абонентов ADSL (их нет только в селах Искра, Маймага и Фрунзе) при одном инженере техподдержки Яковлеве А.Г. Если его отправить по заявке абонента в с. Булус, то конечно его в Намцах не будет весь день. И так почти каждый день и все равно он один физически про-

сто не успевает. Добавьте сюда мизерный лимит на ГСМ. Ведь помимо обслуживания абонентов при помощи а/транспорта надо бурить и ставить опоры, проводить ремонт линий, ездить на повреждения абонентских и станционных повреждений.

Наши просьбы добавив штат в количестве хотя бы одной единицы не нашли отклика, хотя 3 работников сократили с 1 апреля т.г. могут сказать, что эти наши проблемы, но это уже не проблема цеха, а всего филиала «Сахателеком», который пыгается решать эту задачу.

Приходится признаться, что при таком положении дел развиваться дальше без значительного снижения качества обслуживания будет проблематично. Перерасчет Парниковой Ю.Ю. был проведен в марте 2014 г. и приносим ей свои извинения, т.к. в этой длинной цепочке предоставления данной услуги крайними оказываемся мы.

В.В. ГРИГОРЬЕВ,
начальник ЛТЦ №16

ВЕСЕННИЙ ПРИЗЫВ

Вот опять начался призыв на военную службу. Отдел военного комиссариата Республики Саха (Якутия) по Намскому улусу проводит мероприятия по призыву на военную службу граждан 1987 – 1996 года рождения. За прошедшую неделю на медицинское освидетельствование прибыли около 70 человек. Но из-за безответственного отношения к своим обязанностям медкомиссию закончили не все.

Некоторые граждане прибывают на медицинскую комиссию без результатов анализов, медицинских карт, сертификатов о прививках, медицинских полисов, СНИЛС, хотя прекрасно знают, что без этих документов врачи не могут проводить медицинское освидетельствование. Некоторые граждане под предлогом прохождения медицинской комиссии прогуливают учебные занятия, но не являются в отдел.

Медицинская комиссия в отделе ВК РС(Я) по Намскому улусу будет проводиться до 15 апреля 2014 года. Не успевшие до этого срока граждане будут проходить медицинскую комиссию в поликлинике. Хотелось бы обратить внимание призывников, их родителей и руководителей учебных заведений, а также руководителей организаций, где работают эти призывники, что каждый из них имеет обязанности по исполнению закона «О воинской обязанности и военной службе» и ответственность за не-

исполнение этих обязанностей. В соответствии с требованиями закона «О воинской обязанности и военной службе» имеют право на предоставление отсрочки следующие граждане:

- имеющие двух и более детей;
- имеющие ребенка-инвалида до трех лет;
- имеющие одного ребенка и жена беременна на срок не менее 26 недель;
- имеющие родителей инвалидов, пенсионеров, нуждающихся ухода за ними, если он является единственным совершеннолетним членом семьи, обеспечивающим этот уход;
- временно не годные по состоянию здоровья на срок не более одного года;
- обучающиеся в высших учебных заведениях очно;
- обучающиеся в образова-

тельных учреждениях среднего и начального профессионального образования, если они поступили туда после 9 класса и не достигли 20 лет.

Выпускникам школ в соответствии с Указом Президента России призыв переносится на осень года выпуска для предоставления возможности поступления на учебу.

В соответствии с изменениями в законе, вступившими в силу с 1 января 2014 года гражданам, не прошедшим военную службу по призыву без уважительных причин, при достижении 27 лет будут выдаваться военные билеты с отметкой об уклонении от военной службы по призыву. Данные граждане в дальнейшем не могут быть приняты на государственную и муниципальную службы, то есть в организации бюджетной сферы.

Всем призывникам, по каким-либо причинам не получившим повестки на мероприятия весеннего призыва, надо подойти в отделение призыва отдела ВК РС(Я) по Намскому улусу и пройти медицинское освидетельствование. Ответственность за не исполнение гражданских обязанностей полностью возлагается на самих граждан. В дальнейшем еженедельно будем информировать Вас о ходе призыва, и публиковать списки граждан, уклоняющихся от военной службы.

Н.А. ВАСИЛЬЕВ,
начальник отделения подготовки и призыва граждан на военную службу отдела ВК РС(Я) по Намскому улусу

БИЛЛЭРИИЛЭР

РАСПОРЯЖЕНИЕ
08.04.2014 № 2.1-4-977

О внесении изменений в распоряжение № 2.1-4-752 от 20.01.2014 года «О порядке формирования, контроля выполнения и финансовом обеспечении выполнения муниципального задания на оказание муниципальных услуг»

В соответствии со статьей 69 Бюджетного кодекса Российской Федерации, пунктом 7 статьи 9.2 ФЗ от 12.01.1996 № 7-ФЗ, частью 5 статьи 4 ФЗ от 18.10.2006 г. № 174-ФЗ в целях обеспечения формирования муниципального задания на оказание муниципальных услуг и эффективного расходования бюджетных средств, повышения ответственности учреждений, оказывающих муниципальные услуги, руководствуясь Федеральным законом от 06.10.2003 № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», Уставом МО «Ленский наслег», в связи с увеличением работ по муниципальному заданию на 2014 год

РАСПОРЯЖАЮСЬ:

1. Утвердить изменения, внесенные в муниципальное задание на оказание муниципальных услуг в МАУ «Агентство по развитию территорий МО «Ленский наслег» на 2014 год в размере 1 852 525 (один миллион восемьсот пятьдесят две тысячи пятьсот двадцать пять) рублей 31 копейки, (приложение № 1):

* Содержание уличного освещения на территории МО «Ленский наслег» в сумма 500000 (пятьсот тысяч) рублей 00 копеек;

* Оплата по договору электроснабжения или купли-продажи электрической энергии с гарантирующим поставщиком электрической энергии ОАО «Якутскэнерго» Намского участка ЮЭ Энергосбыт 752 525,31 (семьсот пятьдесят две тысячи пятьсот двадцать пять) рублей 31 копейка;

* Содержание и ремонт внутрипоселковых дорог с. Намцы в сумме 600 000 (шестьсот тысяч) рублей 00 копеек.

Директору МАУ «АРТ МО «Ленский наслег» (Яковлеву В.Е.) обеспечить формирование муниципального задания на оказание муниципальных услуг.

2. Винокуровой М.М., главному специалисту по делопроизводству и кадрам:

2.1. Опубликовать данное распоряжение в средствах массовой информации.

3. Контроль исполнения настоящего постановления оставляю за собой.

Глава Новгородов А.Г.

Администрация муниципального образования «Намский улус» объявляет конкурс

на замещение должности муниципальной службы **ведущего специалиста отдела опеки и попечительства (временно на период отпуска по уходу за ребенком основного работника).**

Требования кандидатур:

- высшее профессиональное образование, соответствующее направлению деятельности;
- без предъявления требований к стажу;
- квалификационные требования к профессиональным знаниям и навыкам, необходимым для исполнения должностных обязанностей, в соответствии с п. 3 ст. 6 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальной службе в Республике Саха (Якутия)»;
- наличие профессиональных знаний и навыков работы с информацией: излагать, обсуждать и действительно отстаивать мнение в формальной и устной форме, слушать и аналитически принимать письменную информацию, искать, получать, систематизировать, письменно оформлять и использовать информацию из устных, печатных и электронных источников;
- умение подготовки нормативно-правовых актов, касающихся компетенции отдела;
- коммуникабельность, инициативность;
- навыки работы с персональным компьютером и иными организационно-техническими средствами, необходимыми для эффективной оперативной работы;
- владение программами, MS Office (Word, Excel), Интернет;
- знание законодательства Российской Федерации и Республики Саха (Якутия), опыт его практического применения.

Для участия в конкурсе представляются следующие документы, заверенные в установленном порядке:

1. Личное заявление на имя главы МО «Намский улус».
2. Собственноручно заполненная и подписанная гражданином РФ анкета установленной формы (форма анкеты утверждена распоряжением Правительства РФ от 26.05.2005 № 667-р) с приложением двух фото размером 3,5х4,5 см.
3. Копия паспорта и копии свидетельства о государственной регистрации актов гражданского состояния.
4. Копия трудовой книжки.
5. Копии документов о профессиональном образовании, профессиональной переподготовке, повышении квалификации, стажировке, присвоении ученой степени, ученого звания с вкладным (если таковые имеются).
6. Копии документов воинского учета (для военнообязанных и лиц, подлежащих призыву на военную службу).
7. Сведения о доходах, имуществе и обязательствах имущественного характера (формы утверждены Указом Президента РФ от 18.05.2009 № 559).

8. Справка из налогового органа о том, что данное лицо не занимается предпринимательской деятельностью.

9. Копия страхового свидетельства обязательного пенсионного страхования (СНИЛС).

10. Копия свидетельства о постановке на учет в налоговом органе физического лица по месту жительства на территории РФ (ИНН).

11. Медицинское заключение установленной формы об отсутствии у гражданина заболевания, препятствующего поступлению на муниципальную службу или ее прохождению (форма № 001-ГС/у).

Место и время приема документов для участия в конкурсе: ежедневно (кроме субботы и воскресенья) с 10.00 до 12.00 и с 14.00 до 18.00 по адресу: с. Намцы, ул. Октябрьская, 1, кабинет 311 (служба управления персоналом), тел. (41162) 41-505, тел./факс (41162) 41-568, электронный адрес сайта: sakna.gov.ru/nam электронный адрес: namsecn@sibsakha.ru

Срок подачи документов: до 23 апреля 2014 года.

Предполагаемая дата проведения конкурса – 23 апреля 2014 года.

Место проведения конкурса: с. Намцы, ул. Октябрьская, 1, каб. 311.

Подробную информацию об условиях проведения конкурса можно получить по адресу: с. Намцы, ул. Октябрьская, 1, каб. 311, тел. 41-5-05 (Служба управления персоналом).

СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще – позвоните по телефону 42-9-48, 89243660623, 89141077316. Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

УГРС ОАО «САХАТРАНС-НЕФТЕГАЗ» сообщает: Потребителям будут отключать газ за неоплату в течении двух месяцев.

Постановлением Правительства РФ № 112 от 17.02.14 г. сокращается число периодов неоплаты, при которых возможно применение санкций по ограничению (отключению) подачи газа – с трех до двух месяцев, а также сокращается период уведомления потребителя перед введением санкций до 20 суток.

В связи с этим, ОАО «Сахатранснефтегаз» ставит в известность, что по всем должникам с 01.03.14 г. будут применяться новые действующие правила.

Угурская ул. 112 от 17.02.14 г. сокращается число периодов неоплаты, при которых возможно применение санкций по ограничению (отключению) подачи газа – с трех до двух месяцев, а также сокращается период уведомления потребителя перед введением санкций до 20 суток.

В связи с этим, ОАО «Сахатранснефтегаз» ставит в известность, что по всем должникам с 01.03.14 г. будут применяться новые действующие правила.

Постановлением Правительства РФ № 112 от 17.02.14 г. сокращается число периодов неоплаты, при которых возможно применение санкций по ограничению (отключению) подачи газа – с трех до двух месяцев, а также сокращается период уведомления потребителя перед введением санкций до 20 суток.

В связи с этим, ОАО «Сахатранснефтегаз» ставит в известность, что по всем должникам с 01.03.14 г. будут применяться новые действующие правила.

Постановлением Правительства РФ № 112 от 17.02.14 г. сокращается число периодов неоплаты, при которых возможно применение санкций по ограничению (отключению) подачи газа – с трех до двух месяцев, а также сокращается период уведомления потребителя перед введением санкций до 20 суток.

В связи с этим, ОАО «Сахатранснефтегаз» ставит в известность, что по всем должникам с 01.03.14 г. будут применяться новые действующие правила.

Постановлением Правительства РФ № 112 от 17.02.14 г. сокращается число периодов неоплаты, при которых возможно применение санкций по ограничению (отключению) подачи газа – с трех до двух месяцев, а также сокращается период уведомления потребителя перед введением санкций до 20 суток.

В связи с этим, ОАО «Сахатранснефтегаз» ставит в известность, что по всем должникам с 01.03.14 г. будут применяться новые действующие правила.

Постановлением Правительства РФ № 112 от 17.02.14 г. сокращается число периодов неоплаты, при которых возможно применение санкций по ограничению (отключению) подачи газа – с трех до двух месяцев, а также сокращается период уведомления потребителя перед введением санкций до 20 суток.

В связи с этим, ОАО «Сахатранснефтегаз» ставит в известность, что по всем должникам с 01.03.14 г. будут применяться новые действующие правила.

УЧУРЭХ ТЫТТАР

Убаастабыллаах коллегатын, Саха республикатын фармацияга туйгунун, үрдүк категориялаах фармацевт **РОЗАЛИЯ ИВАНОВНА ИВАНОВАНЫ** 65, доруобуйа харыстабылын ветерана, Саха республикатын фармацияга туйгуна **ЗОЯ КАЛИНИЧНА ПОРТНЯГИНАНЫ** 70 уонна өр кэмгэ бииргэ үлэлээбит ветеран үлэһиппитин **ПРОТОПОПОВА АЛЕКСАНДРА АЛЕКСАНДРОВНАНЫ** 60 сааскытын туолар үөрүүлээх үбүлүйгүтүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Эһиги талан ылбыт идэтинэн доруобуйа харыстабылыгар бэринилээхтик, кыһамнылаахтык, үтүө суобастаахтык үлэлэээн кэлбиккитин убаастыбыт, сыаналыбыт!

Баҕарабыт эһиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, уостубат уйгуну, эстибэт эрчими, олоххо дьулууру, инникигэ эрэли, кэнчээри ыччаккыгыгар кэскили, толору дьоллоох ологу.

Эвэрдэни кытта 8 №-дээх аптека коллектива

Дорогую, любимую нашу маму, бабушку **АНАСТАСИЮ ИВАНОВНУ ЗАХАРОВУ**, ветерана тыла и педагогического труда, Отличника образования РФ, Почетного ветерана системы образования РС(Я), Почетного гражданина Намского улуса от всей души поздравляем с 80-летием, с юбилеем!

Наша мама – замечательный учитель, учитель, определивший путь многих учащихся, вложивший немало знаний, душевных сил, терпения, посвятив свою жизнь, благородному делу воспитания учеников, проработав более 40 лет в Намской средней школе.

С чувством признания и уважения прими наши слова благодарности за теплоту и заботу о нас. Мы любим и ценим тебя, ведь твоя сердечная доброта, искренняя любовь и глубокая мудрость помогает нам в жизни. Желаем долгих и счастливых лет, крепкого здоровья, радости и семейного тепла.

С любовью и уважением муж, дети, невестка, зять, внуки с г. Санкт-Петербурга, Москвы, Якутска

ООО ПМК «Намгазстрой» оповещает население Хатын-Арынского и Ленского наслегов о соблюдении мер безопасности при производстве строительных-монтажных работ

объекта «Наружные сети газоснабжения. Компактной застройке сельских поселений Жилой квартал «Озерный» в с. Аппаны Намского улуса РС(Я): население запрещается находиться на территории объекта, детям запрещается играть вблизи объекта, родителям следует следить за детьми младшего возраста, лицам содержащим скот в личном подсобном хозяйстве следует самим выгонять скот на выпас до окончания работ.

В случае не соблюдения мер безопасности ООО ПМК «Намгазстрой» ответственности не несет.

Продаю частный новостроенный дом в с. Аппаны – 54,3 кв.м, 2013 г. постройки. Газ, свет, кладовка, участок 2500 кв.м. Все в собственности.

Тел. 89142391242

Продаю сенокосные угодья, 3 га между м. «Манхагай» и протокой р. Лена. Документы имеются. Возможны варианты обмена.

Тел. 89248768952

Продаю сенокосилку навесную треугольную 9GB-1,8 для китайских тракторов – 38000 руб.

Тел. 89248678659, 89245983657, 23-5-38

Просим вернуть за вознаграждение, утерянный гос. Номер А 935 КК 14 а/м.

Тел. 89248603774

Продаю чучела гусей. Дешево.

Тел. 89644239716

Купим частный дом в центре с. Намцы

Тел. 89141099468

Грузовые перевозки. Тел. 89243661967, 89841160270

Услуги электрика. Тел. 89246636358

Считать недействительным утерянное водительское удостоверение на имя Кузнецова Игоря Сергеевича

Молодая семья снимет частный дом или квартиру в с. Намцы (желательно в центре). Своевременную оплату, порядок и чистоту гарантируем.

Тел. 89644193899, 89243682977 (можно ватсап)

Юридическое оформление договора купли-продажи автомобиля-транспортных средств за 700 руб. Работаем с 8 до 22 ежедневно по адресу: с. Намцы, ул. Кэскил, 16.

Тел. 89644291933

Уопуттаах тутуу биригээдэтэ удамыр сыанаҕа бэйэбит матырыйаалгытыттан дьиэ, гараж, баанньык уонна тэлгэхэ иһинээби тутуулары онорор (кругляк, лафет, брус).

Тел. 89248788779, 89841124746 (ватсаптыаххытын сөп)

ООО «ВИКАРТ» Немюгонский хлебозавод

В связи с расширением на постоянную работу требуются Пекари, Кондитеры, Водители, Грузчики.

От вас: ответственность, дисциплина, умение работать в команде, энергичность, желание, можно без опыта работы, возраст от 23 до 38. При себе иметь санкнижку с допуском к работе.

От нас: достойная заработная плата, соц. пакет, Обращаться по тел.: 89142941877, 89142665000.

АЛЬФАКРЕДИТ

Член СРО НП "Кооперативные финансы" г.Москва

КПК «АЛЬФАКРЕДИТ» – лидер России-2013! Золото рейтинга в РФ.

Акция по личным сбережениям!

«Весеннее везение!»

Период проведения акции: с 1 апреля по 31 мая 2014 года.

Наш адрес: с. Намцы, ул. Чернышевского, 11
тел.: 8924-760-79-10

Участниками Акции становятся:

Пайщики, заключившие договора личных сбережений в период с 01.04.2014 по 31.05.2014г. по программам "Проценты все и сразу", "Годовой", "Бархатный сезон", "Золотая копилка". При вступлении паевый взнос 200 р., при выходе сумма возвращается. Более подробные условия узнавайте по тел. 8-800-25-08-168.

**Главный приз:
100 000 руб.**

КЭРИЭСТЭБИЛЛЭР

Соһумар ыарыыттан биһиги арабытын, эһэбитин, табаарыспытын, биһиргэ үлэлээбит үлээннээхпитин Румянцев Тимофей Дмитриевичи күн сириттэн сүтэрбиппит муус устар 19 күнүгэр 1 сылын туолар.

Тимофей оҕо сааһа Көбөкөнгө ааспыта. Оччо-тобу тыа оҕотун сиэринэн от оттоһон, ынах хомуйсан улааппыта. Көбөкөн түүрт кылаастаах оскуолатын бүтэрэн Хатырык орто оскуолатыгар үөрэммитэ.

Тимофей Хатырык оскуолатыгар үөрэнэр сылларыгар бастын үөрэнээччилэр ахсааннарыгар сылдыбыта, ордук точнай наука предметтэригэр чорбуйоро. Остуол тенниһигэр, саахымат оонньууттар оскуолаҕа тэннээбэ суоҕа, оройуон оҕолорун сүүмэрдэммит хамаандатын биһир бастын чилиэнин быһыытынан элбэх күрэхтэһиһилэргэ кыттыбыта.

Оскуола кэннигиттэн Иркутскайдааҕы политехническай институтка үөрэххэ кирибитэ. Бастакы кууруһу бүтэрээгин кытта, аны армияҕа сулуспаҕа ынгырыллар. Ус сыл устата Илин Сибирдээҕи байыаннай уокурук саллаата буолан буһар-хатар. Спортсмен уол саллаат олоһун кыһаллыбакка аһаран институттун төннөн кэлэн, үөрэбин салгыыр. 1970 «Суол тиһигин инженерэ» диэн идэлээх диплому туппутунан дойдутугар кэлэр.

Эдэр специалиһы 1941 №-дээх Намнааҕы суолу онорор учаастак кылаабынай инженеринэн аныыллар. Итинтэн сагаланаар Тимофей Дмитриевич үлэһит быһыытынан буһуута-хатыта, күнү-түүнү ыһсарар тутааччы кириилээх-тахсылыах тубуктээх үлэтэ. 35 километр усталаах Нам – Хатырык суолун тутуутун техникскай боппуруостарын быһаарсыы, тутууну быһаччы салайы эдэр специалиска сүктэриллибитэ. Икки сыл үлэлээн баран Уус-Алдан суолун тутуутун учаастагынан начальнигынан анаар.

Алта сыл устата суол тутуутун үлэлээбит салайааччыны 1976 с. дойдутугар ынгыран ылаллар. Манна «Якутсельстрой», «Якутагропромстрой» Намнааҕы механизированнай учаастактарыгар бастаан кылаабынай инженеринэн, салгыы учаастак начальнигынан барыта 11 сыл устата үлэлиир. Төрөөбүт оройуонун ити сыллар усталарыгар дьон-сэргэ сэргиир, киэн туттар үлэлээх туугуулары туттарар. Ити 11 сыл устата Нам селотугар 784, Хатырыкка 392 миэстэлээх таас оскуола дьэндэстилэр, Хатын-Арыыга, Намнааҕы педучилищеҕа уопсай дьиэлэр тутуллубуттара, 8 уонна 16 квартира таас олоһор дьиэлэр, 27 миэстэлээх гостиница, 240 квадратнай метр атылыгыр иэннээх универмаг тутуллубуттара. Хатырыкка, Түбүбэ, Көбөкөнгө барыта 950 ынах турар типовой хотонноро тутуллубуттара, онтон да атын туугуулар тутуллан бүтэн үлэлээбиттэрэ. Коллектив икки үлэһитигэр «Саха АССР үтүөлээх тутааччыта» үрдүк аат иһэриллибитэ, биэс тутааччы ССРС орденнарын, мэтгээлэринэн наһараадаламмытара. Ити барыта Тимофей Дмитриевич салайааччы быһыытынан үлэтин түмүгэ этэ.

Тимофей Дмитриевич олох уларыйытын-тэлэрийиитин чуннаан көрөн үөрэтэ олоһор

буолан, рынокка кирири эндирдэрин эрдэ билбитэ. Өссө 1973 с. тыа хаһаайыстыбатын предприятеларыттан оройуонна соҕотуун «Тыһынаах» ордон хаалбыт «Намагропромхимия» «Быйан» диэн сабыылаах акционернай обществоҕа кубулуйуутугар көмөлөспүтэ. 1996 сыл кулун тутар ыйыттан бу предприятиеҕа кылаабынай инженеринэн үлэли кэлбитэ.

Тимофей Дмитриевич тустаах эрэ үлэтинэн мунгурдаммат, улуу общественнай олоһор актыбынай кыттыыны ылаар. Ленскэй сельсовет, оройуоннааҕы сэбиэт народнай депутатынан талыллан үлэлээбитэ. Бэйэни салайыныы боппуруостарын үөрэтэн Саха республикатын президенин иһинэн салайыы институтун Намнааҕы оскуолатыгар лекция аахпыта, Саха республикатын государственнай мунһабын Ил Түмэн парламентскай истиилэригэр 2001 с. бэйэтин көрүүлэрин түмэн тыл эппитэ.

Тимофей Дмитриевич үлэлээбит сыллара барыта бар дьону тутааччыта онорууга, общество инники сайдыытын тутаар өйү-санааны түмүүгэ ананнылар. Кини 1986 с. «Үлэҕэ килбиэнин иһин» мэтээлинэн биһиги улууспутугар соҕотох кини эрэ, «Россия Бочуоттаах суол тутааччыта» диэн знагынан наһараадаламмыта. Саха республикатын президени В.А. Штыров ыйаагынан «Саха республикатын үтүөлээх тутааччытын» үрдүк аата иһэриллибитэ.

Кини олоҕо барыта эриэх аспатаҕа, араас эрирдэр-мускуурдар, ыарахан түбэлтэлэр да бааллара. Олору барытын дьулуурдаахтык аһарынан Тимофей Дмитриевич айар-тутар үлэ үөһүгэр олоһон 60 сааһын бэлитээбитэ. Иллэн бириэмэ кылаан гынааҕына оҕо сааһыттан өйү-санааны дьарыгынан саахыматтыра, дуобаттыра.

Тимофей Дмитриевич дьонуннаах олоһун устата туттарбыт үлэлээх туугуулар, айанньыты долгуппат ньуурдаах, көнө сүннүлээх суоллара кини аатын ааттата туруохтара.

Кыһа, күтүөтэ, сиэнэ, доҕотторо, биһиргэ үлэлээбит үлээннээхтэрэ

Күн сирин көрдөрбүт күн күбэй тапталаах ийэбит, эйэ-бэс эбэбит, кыра балтыбыт Лонгинова Александра Прокопьевна ылдыан күн сириттэн барбыта муус устар 15 күнүгэр 1 сылын туолла.

Ийэбит, эбэбит, балтыбыт 1958 сылга атырдыах ыйын 10 күнүгэр Нам с. алтыс кыра оһонон күн сирин көрбүтэ. Оскуола-ны бүтэрэн Иваново куоракка үөрэххэ кириэн үөрэнэ сылдьан, төннөн кэлбитэ. Ол кэлэн Нам остолобуойугар повар үөрэбэр үөрэнэн 4-с разряды ылан үлэлээбитэ. 1978 с. олоһун аргыһын, Мэнгэ-Хангаластан төрүттээх Лонгинов Н.Е. көрсөн ыал буолбуттара, түүрт күннэ көрбүт көмүс чыгычаахтаммытара. 1992 с. Нам начальнай оскуолатыгар поварынан энкилэ суох үлэлээбитэ. Үлэтигэр олус кыһамнылаах, сатабылын ууран туран үлэлиирэ, астаабыт аһа миннигэс да буолара.

Биһиги ийэбит, эбэбит, балтыбыт көрсүө-сэмэй, эйбэс майгылааҕа, үлэтигэр кыһамнылаабын иһин элбэх грамоталардаах, түргэн-ыраас туттунуулаабын биһиргэ үлэлээбит дьонноро бэ-

лиэтииллэр. Кэлин 1 Хому-стаахха олохсуйан сиэннэрин бүбөйдэһэн сиэн миннигэһин билбитэ. Күндү ийэбит, эбэбит, балтыбыт биһиэхэ күн сырдыгын кэриэтэ, истин таптала, кыһам-ныта үйэбит тухары умнуллоо суоҕа, биһиги сүрэхпитигэр куруук тыһынаах буолуоҕа.

Оболоро, сиэннэрэ, күтүөтэ, эдьийдэрэ, убайа

15 апреля исполнилось один год, как не стало нашей близкой, любимой подруги Лонгиновой Александры Прокопьевны.

Шура была преданным и добрым человеком, любящей, заботливой мамой и бабушкой. Она была душой любой компании, человеком веселым, жизнерадостным, ее острый юмор мог поднять настроение любому человеку, впадшему в уныние, а в добром и чутком сердце всегда находились теплые, нужные слова поддержки для близких и друзей. Из любой ситуации Шура всегда находила выход, была оптимисткой по жизни и своей энергией заряжала и нас. Мы все ее любили и уважали. Всегда, в любое время, мы могли положиться на ее дружеское плечо и добрые слова.

Светлая память о нашем дорогом человеке никогда не померкнет в наших сердцах. Хоть и недолгой была ее жизнь, она не осталась без следа, ее путь продолжается в ее детях и внуках.

Наталья, Афанасий

Биһиги дьэи кэргэннэ, аймакха кулун тутар 7 күнэ улахан кутурҕаны аҕалла. Бу күн таптыыр кэргэним, аҕам, эһэбит, бырааппыт, күтүөппүт Андросов Петр Петрович күн сириттэн барахтаата.

Биһиги Бүөтүрбүт сэтинны 21 күнүгэр 1949 сыллаахха Уус-Алдан Байаантай нэһилигин Танда бөһүөлгэр колхозтаах Андросовтар дьэи кэргэннигэр уон үһүс оһонон күн сирин көрбүтэ.

Аҕата Андросов Петр Терентьевич «Партизан Дьөгүөрөп» колхоз чилиэнэ этэ. Ийэтэ Андросова Мария Ксенофонотовна Танда оскуолатыгар остуураастаабыта. Дьокуускай куоракка көһөн кириэннэр Бүөтүр иккис нүөмэрдээх оскуолаҕа бастакы кылааска кирибитэ. 1962 сыллаахха Нам улуугу-гар эдьийигэр Иванова Мария Петровна кэлэн олоһон оскуо-ланы бүтэрбитэ. 1968 сыллаа-ха «Нам» совхозка рабочайынан үлэлээбитэ. Ол кэнниттэн 1969 сыллаахха армияҕа ынгырыллан, үс сылы быһа Тихоокеанскай морской флотка сулууспалаа-быта. 1971 сылтан саҕалаан Нам улуунун механическай учаа-стагар уонна 572 нүөмэрдээх МПМК-ҕа ситиһиилээхтик плот-нигынан үлэлээбитэ. 1991 сылтан 1998 сылга диэри 5-с разрядтаах пилорамцигынан «Якутагро-промстрой» МПМК-ҕа үлэлээ-битэ. Ол кэннэ, 1999 сылга диэри ОО «Намгазстрой» тэрилтэҕэ старшай охранныгынан үлэлээ-битэ. Петр Петрович үлэтигэр кыһамнылаах буолан элбэх махтал суруктарынан, Бочуоту-най грамоталарынан тэрилтэтэ бэлитээбитэ.

Бүөтүр тутуу үлэһитэ буолан маһы хаамтарбат эрэ этэ, элбэх киэн аймахтарыгар биһиги ре-спубликабыт арааһынай улуу-старынан дьэи-уот туугуспута. Онон чугас дьоно, аймахтара ки-эн тутталлар, куруутун махтана саныыллар.

Нам улуугу олохсуйан Бүөтүр манна дьэи-уот туттан, дьэи кэргэн тэринэн биһир кы-ыс оһолоһон, күтүөттэнэн, ик-ки сиэннэнэн аҕа, эһэ таптатын билбитэ. Мин кэргэним, арабыт, эһэбит, бырааппыт, күтүөппүт дьонно-сэргэбэ сайаҕас, элэк-кэй сыһаннааҕа, наһаа үөрүн-нэн, судургу майгылааҕа, үгүс доҕоттордооҕо, табаарыстар-дааҕа.

Күндү таптыыр кэргэним, бырааппыт, убайыт, күтүөппүт эн үтүө көнө майгың, үлэлээбит үлэн, дьонно-сэргэбэр көмөн оҕоһор, сиэннэргэр үтүө өйдө-бүл буолуоҕа. Эйигин баарбыт тухары саныы сылдыахпыт, эн сырдык мессүөнүг биһиги сү-рэхпитигэр, дууһабытыгар өрүү баар буолуоҕа. Бидан дьылларга быраһаай, күндү киһибит.

Мин кэргэним, аҕам, эһэбит, бырааппыт, убайыт, күтүөппүт бу орто дойдуттан атаарар ыа-рахан күммүтүгэр күүс-көмө буолбут чугас дьоммутугар, аймахтарбытыгар, биһиргэ ула-аппыт, үөрэммит, үлэлээбит табаарыстарыгар, доҕоттору-гар биһиги дьэи кэргэммит аа-тыттан барҕа махталбытын ти-риэрдэбит. Ордук туоһуулаан кыһа үлэлиир тэрилтэтигэр МБДОУ №5 «Кэскил» детсад сэбиэдиссэйигэр Харитоновна Елена Константиновна, кини коллективыгар улахан махтал-бытын тириэрдэбит. Тус олохху-тутар үгүс үтүөнү, кытаанах до-руобууһу, өрүү сырдык, ыраас халлааны баарабыт.

Кэргэнэ, кыһа, күтүөтэ, сиэннэрэ, биһиргэ төрөөбүттэрэ, чугас аймахтара

Биһиги кэксэ-бититтэн колле-габыт, үлэ вете-рана, РФ доруу-буйаҕа харыста-былын туйгуна, эдьийбит курдук саныыр киһибит Алексеева Ека-терина Ивановна бу орто дойдуттан

букатын барбыта муус устар 17 күнүгэр 1 сыла буолар.

Дьыл-хонук аһара түр-

гэнин... Екатерина Ивановна Намга кийит буолан кэлиэбиттэн Нам оройуонун кииннэммит балыһатыгар детскэй, род-дом, терапия отделениеларыгар үлэлээн, уопутуран кылаабы-най сиэстэрэбэ тийэ үүммүтэ. Үлэтигэр ирдэбиллээх, чолчу хайыскалаахтык үлэлээбитэ. Куоракка кириэн-тахсан, эмп бөһөнү таһан, дэриэбинэлэри-нэн бэрэбиэркэ ытан, сырыы бөһөнү сылдыбыта. Компьюте-ризация кириитигэр бастакы-нан ылан, программатын онго-рон, танан киллэртэритэ. Биһир-дии эмп суотун-учотун кыһа туппута. Араас отделениелар-га үлэлээбит буолан, ким теһе үлэлээгин, ноһоруускалаабын барытын билэрэ. Туруорбут сы-алын, соруудабын хайаан да то-лортороро, ирдиирэ.

Ийэ, кэргэн быһыытынан киһи киэнэ мааныта этэ. Чугас дьонун ситиһиилэриттэн үөрэрэ-көтөрө, сиэнэригэр күнэ-ыйа тахсара. «Бэйэбин солбуйар Ека-терина Вторая сотору оскуолаҕа барыа», – диэн долгуйа кэтэһэрэ. Кинилэргэ араас өгнөөх сабы-нан быысабайдаабыт, тикпит үтүлүктэрин, таһастарын аҕа-лан көрдөрөрө. Екатерина Ива-новнаны таһыттан көрдөххө кытаанах, киһи толлор курдук этэ гынан баран, ис иһигэр ки-ирдэххэ сүрдээх уйан, аһыны-гас, муударай үтүө сүбэһит этэ. Сир үрдүгэр төрөөн, таптатын Володяны көрсөн, ийэ буолан дьолун билэн, икки уол оһону төрөтөн, эбэ дэтэн, баара эрэ 58 сыл олоһубута. Күүһэ-кыаҕа баа-рынан ыарыһы утары охсуһан, улаханнык ыалдыары биллэр-бэксэ үлэтигэр ыксыыра. Екате-рина Ивановна аатын ааттатан, үйэтин оһолоһор, сиэннэрэ ба-лыһа үлэһиттэригэр «Лучшая медсестра» диэн ааттаан номина-ция Медик күнүгэр анаан олох-тообуттара киһини долгутар, өссө үрдүккэ кынаттыыр.

Екатерина Ивановнаны биһир-гэ үлэлээбитт коллегалара ку-руук өйдүү-саныы сылдыах-тара.

Хирургия, терапия, детскэй отделение старшай сиэстэрэлэрэ

Күндү таптыыр ийэбит, балтыбыт, эдьийбит, доборум ДЬЯКОНОВА Мария Николаевна бу дьыл муус устар 10 күнүгэр уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барытын билэр дьонугар, аймахтарыгар, доҕотторугар диригиник курутуһун туран биллэртэбит. Биһиргэ төрөөбүттэр, доборо, оһолоһор	Убаастыыр коллегабыт Степанида Николаевна Парнякова тапталаах балта, Нам сэлээн-нэтин олохтооһо ДЬЯКОНОВА Мария Николаевна уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барытын билэр биһиргэ төрөөбүттэригэр, оһолоһоругар, бары аймахтарыгар диригин кутурбааммытын тизрдэбит. Нам начальнай оскуолатын коллектива
Күндүтүк саныыр, убаастыыр биһиргэ үлэлээ-бит коллегабыт ДЬЯКОНОВА Мария Николаевна уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон барытынан кэргэнигэр, оһолоһоругар, күтүөттэригэр, сиэн-нэригэр, бары аймахтарыгар диригин кутурбаам-мытын тизрдэбит. «Мария» ООО биһиргэ үлэлээбит коллектива	Үөдэй нэһилигин олохтооһо, I гр. инбэлиит ХАРИТОНОВА Татьяна Афанасьевна олохтон туораабытынан биһиргэ төрөөбүт бал-тыгар Харитоновна Анастасия Афанасьевнаҕа, бары чугас аймахтарыгар диригин кутурбааммы-тын тизрдэбит. «Үөдэй нэһилигэ» МТ дьаһалтата, инбэлииттэр сэбиэттэрэ
Күндү кийиппит Степанида Николаевна, бы-рааппыт Михаил Карлович тапталаах балтылара ДЬЯКОНОВА Мария Николаевна уһун, ыарахан ыарыыттан бу олохтон туораабы-тынан диригин кутурбааммытын тизрдэбит. Азаровтар, Кривошапкинар, Парниковтар	Үөдэй «Чуораанчык» детсада биһиргэ үлэ-лиир дьүөгэбитигэр Яковлева Анастасия Афанасьевнаҕа, дьэи кэргэнтэригэр, аймахтар-ыгар тапталаах эдьийдэрэ ХАРИТОНОВА Татьяна Афанасьевна уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабыты-нан диригин кутурбааммытын тизрдэбит. Детсад коллектива, профкома
Күндүтүк саныыр кийиппит Парнякова Степа-нида Николаевна биһиргэ төрөөбүт балта ДЬЯКОНОВА Мария Николаевна уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барыты-нан биһиргэ төрөөбүттэригэр, оһолоһоругар, чугас аймахтарыгар диригин кутурбааммытын тизрдэбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстэбит. Намтан Даниловтар	Биһиргэ үөрэммит үлээннээхпитигэр Аргуно-ва Дарияҕа, ийэтигэр, биһиргэ төрөөбүттэригэр уонна аймахтарыгар тапталаах ыраата, уола, убайдара АРГУНОВ Егор бу сиртэн ыарахан ыарыыттан суох буолбутугар диригин кутурбааммытын тизрдэбит. Хатырык орто оскуолатын 1998 с. ыпуһа
Выражаем глубокое сожаление своей однокласснице Дьяконовой Люции по поводу кончины после тяжелой болезни любимой матери ДЬЯКОНОВОЙ Марии Николаевны. Солнце остается солнцем за тучей, Утешайся надеждою... Наша милая Люся. Скорбим вместе с тобой и близкими, твои одноклассники 2009 г. НСОШ № 2, кл. руководитель	Истинник саныыр кийиппит СИВЦЕВА Вера Николаевна ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барытынан кэргэнигэр Иван Ивановичка, оһолоһоругар, сиэн-нэригэр, хос сиэнигэр диригин кутурбааммытын тизрдэбит, аһыгытын тэнгэ үлэстэбит. М.М. Ядрихинская
Чугас ыалбыт ДЬЯКОНОВА Мария Николаевна ыарахан ыарыыттан биһиги кэксэбиттэн туо-раабытынан оһолоһоругар Анжеликаҕа, Люсяҕа, сиэннэригэр, чугас доһоругар Степанга, биһиргэ төрөөбүттэригэр диригин кутурбааммытын тизрдэ-бит. Аһыгытын тэнгэ үлэстэбит. Ыаллара: Федорова А., Неустроева П., Чериковтар, Новгородтар	Күндү таптыыр оҕобут, убайыт, бырааппыт, аҕабыт ГАВРИЛЬЕВ Александр Дмитриевич (Сашок) бу күн сириттэн эдэр сааһыгар соһучу барытын иһитинэрэбит. Ийэтэ Марианна Ивановна, аҕата Дмитрий Семенович, биһиргэ төрөөбүттэрэ, кэргэнэ, оһото, балтылара

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛАР:
редакторы солбууааччы — 41496,
суругу тиһии, хаһыаты тангы — 41332,
бухгалтерия — 41141,
факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрациялаамкы нүөмэрэ — **ПН №ТУ14-0216.**
Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэиэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа кири-бит суруктар төннөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биһир буолбат.**
«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талыһына, тангыһына уонна бэчээттиир сыаҕар бэчээттэннэ.
Адырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4
Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт. лисс
Көгүл сыананан атыыланар
Индекс — Р005. Тираһа — 2186
Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 с. 15.04.2014 с.
Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 с. 15.04.2014 с.